

Pismo Związku Polaków w Rumunii

Polonus

3 (324) 2024

Revista Uniunii Polonezilor din România

Szanowni Państwo,

Wielkanoc to najstarsze
i najważniejsze święto chrześcijańskie.
Po okresie Wielkiego Postu,
po czasie zadumy i pogłębiania wiary
przychodzi czas na prawdziwą radość i celebrację
Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa.
Dlatego też składam wszystkim Państwu
tradycyjne życzenia „Wesołych świąt!”.
Niech będą także zdrowe, spokojne i dostatnie oraz
wypełnione wiarą, nadzieją i miłością bliskich.

Chrystus Zmartwychwstał!

*Prezes Związku Polaków w Rumunii
Poseł Gerwazy Longher*

Stimate Doamne, Stimați Domni,

Învierea Domnului este cea mai veche
și cea mai importantă sărbătoare creștină.
După perioada Postului Mare, de reflecție
și de aprofundare a credinței,
vine momentul adevăratei bucurii
și al sărbătoririi Învierii lui Isus Cristos.
De aceea, vă transmit tuturor
tradiționala urare „Sărbători fericite!”.
Fie ca acestea să vă aducă sănătate,
pace și prosperitate, și să fie pline
de credință, speranță și dragostea celor apropiați.

Cristos a Înviat!

*Președintele Uniunii Polonezilor din România
Deputat Ghervazen Longher*

Oblicza wielkanocnych radości

Drodzy Czytelnicy!

Ilekróć zasiadamy do wielkanocnego stołu, tylekróć mamy w pamięci cały okres Wielkiego Postu – od Środy Popielcowej aż po Wielką Środę. Doprawdy, jest to przedziwny czas w ciągu roku, bowiem nasze codzienne obowiązki splatają się z modlitwą, medytacją, dobrymi uczynkami, poprawnymi relacjami, owocnymi rozmowami. Czasami wspominamy trudny czas przeciwności, kłopotów, a nawet łez. Pod koniec tego okresu liturgicznego już tęsknimy za wielkanocną radością, za śpiewem wspaniałych pieśni wychwalających Chrystusa Zmartwychwstałego. Pragnę podzielić się z wami tekstem hymnu brewiarzowego odmawianego w okresie wielkanocnym. Ten hymn zawarty jest w „Modlitwie popołudniowej”.

*Oto jaśnieje godzina,
Co smutek krzyża rozprasza,
Ziemię wyzwala z ciemności
I świeci blaskiem pogodnym.*

Po Mszy św. rezurekcyjnej, gdy już wracamy do naszych domów, z lekkim drżeniem bierzemy do ręki poświęcone pokarmy. W zależności od tradycji i zwyczajów dzielimy się poświęconym jajkiem, które jest symbolem nowego życia. Przypominam sobie zwyczaje w moim domu. W koszyczku ze święconką były poświęcone wszelkie pokarmy. Babcia Michalina uczyła nas, aby kłaść sobie na talerz odrobinę poświęconego jajka, wędlinę, chrzan, sól, pieprz i to, co było w owym pięknie przybranym koszyczku. W ten sposób cały pokarm był uświęcony. Jadłem owe wielkanocne śniadanie z niesamowitym przejęciem! Jadłem tak, jakby wszystko co miałem na talerzu było „święte”! Już nie było miejsca na smutek! Promienie wielkanocnego poranka rozlewały się po całym mieszkaniu.

Cieszysz się z tego, że nadeszły wielkanocne święta? Wspaniale czynisz! Lepiej zrobisz, gdy tej radości nie zatrzymasz tylko dla siebie!

*W niej to Zbawiciel przywrócił
Do życia ciała umarłych,
Natchnął je duchem ożywczym
I kazał groby opuścić.*

W święconce były nie tylko pokarmy, ale również wielkanocny lukrowany baranek, symbolizują-

Aspektele bucuriilor pascale

Dragi Cititori!

Ori de câte ori ne așezăm la masa de Paște, ne amintim de întreaga perioadă a Postului Mare – de la Miercurea Cenușii până la Miercurea Mare. Cu adevărat, este o perioadă deosebită a anului, pentru că îndatoririle noastre zilnice se împletesc cu rugăciunea, meditația, faptele bune, relațiile corecte, conversațiile rodnice. Uneori ne amintim de o perioadă dificilă, cu adversități, necazuri și chiar lacrimi. La sfârșitul acestui timp liturgic, deja ne este dor de bucuria pascală, de cântecele minunate care îl laudă pe Cristos Înviat. Aș dori să vă împărtășesc textul imnului din breviarul din care ne rugăm în perioada pascală. Acest imn este cuprins în rugăciunea „Ora medie” (Ora a noua).

*Când Stăpânul vieții moare,
Sus se stinge sfântul soare;
Însă crucea pe-o colină
Răspândește-n jur lumină.*

După Sfânta Liturghie a Învierii, în timp ce ne întoarcem spre casele noastre, luăm în mâini alimentele sfințite tremurând de emoții. În funcție de tradiții și obiceiuri, împărțim oul sfințit, care este un simbol al vieții noi. Îmi amintesc obiceiurile din casa mea. În coșul de Paște erau sfințite toate alimentele. Bunica mea, Michalina, ne-a învățat să punem în farfurie câte puțin din oul sfințit, preparate din carne, hrean, sare, piper și tot ce se afla în acel coș frumos decorat. În acest fel, toată mâncarea era binecuvântată. Mâncam acel mic dejun de Paște cu emoție incredibilă! Mâncam ca și cum tot ce era în farfuria mea era „sfânt”! Nu mai era loc pentru tristețe! Razele dimineții de Paște se revărsau peste tot în casă.

Ești fericit că a sosit Paștele? Foarte bine faci! Vei face mai bine dacă nu îți această bucurie doar pentru tine!

*Moartea Domnului pe cruce
Viață morților le-aduce.
Moartea nu mai e stăpână
Peste morții din țărână.*

În coșul pascal nu erau doar alimente ci și un miel din zahăr, care Îl simbolizează pe Cristos – Mielul Pascal. Mielul își avea locul său de cinste – în centrul mesei de Paște – frumos decorat pentru

cy Chrystusa – paschalnego Baranka. Baranek miał swoje miejsce naczelne – na środku wielkanocnego stołu, pięknie przybrany dodawał splendoru. Skoro Chrystus-Baranek tak wiele uczynił radości swoim wiernym, to tym bardziej my winniśmy dzielić się radością z innymi.

Dzielisz się poświęconym jajkiem? O wiele więcej dobrego uczynisz, gdy podzielisz się z bliźnim słowem pełnym pokoju, radości, nadziei i miłości!

*Wtedy, jak wszyscy wierzymy,
Straciła śmierć swoje prawa,
Czas się rozpoczął odnowy
I darów szczęścia wiecznego.*

Z perspektywy wielkanocnego stołu rzeczywistość wszystko ma inny, głęboki sens. Nawet śmierć, która nie jest nam obca, ma inny wymiar. Wielu chrześcijan w poranek wielkanocny idzie na cmentarz, aby pomodlić się za swoich bliskich zmarłych. Znam ludzi głębokiej wiary, którzy w dni paschalne śpiewają nad grobem wielkanocne pieśni.

Dodajesz do pokarmu poświęconą sól symbolizującą ochronę przed zepsuciem? Dobrze czynisz! O ileż więcej dobrego uczynisz, gdy w rozmowie ze bliskimi dodasz dar głębokiej wiary!

*Panie, co chwałą jaśniejesz
Po swym zwycięstwie nad śmiercią,
Tobie z Twym Ojcem i Duchem
Niech będzie cześć i podzięką. Amen.*

Niektórzy mówią, że Wielkanoc jest zbyt krótka, że można przedłużyć czas radości. Podobnie mówią o świętach Narodzenia Pańskiego. Są i tacy, co uważają, że okres Wielkiego Postu jest zbyt długi. Czy jakieś święta mogą być za krótkie? Czy ktoś kogośkolwiek ogranicza w chwili medytacji? Całe nasze życie jest nieustannym wyczekiwaniem na Tego, który pokonał śmierć.

Radujesz się śpiewając Alleluja? Bardzo dobrze czynisz! Raduj się wciąż chwałą Zmartwychwstałego, bo to jest sens naszego życia.

Wszystkim Czytelnikom „Polonusa” na święta wielkanocne składam życzenia pokoju serca, radości z przebywania z bliskimi, zdrowia i dużo optymizmu! Niech Zmartwychwstały będzie z Wami! Alleluja!

Dzielę się z Wami święconką i darem wielkanocnej radości.

ks. Andrzej Ziółkowski
– lazarysta z Krakowa

a adăuga splendoare. Din moment ce Cristos-Mielul a adus atăta bucurie pentru credincioșii Săi, este cu atât mai important pentru noi să împărtășim bucuria cu ceilalți.

Împarți oul sfințit? Vei face mult mai mult bine atunci când vei împărți cu aproapele tău și un cuvânt plin de pace, bucurie, speranță și iubire!

*A-nceput o eră nouă,
Bucuria, ca o rouă.
A-nălțimilor eterne,
Peste inimi se așterne.*

Din perspectiva mesei de Paște într-adevăr, totul are o semnificație diferită, profundă. Chiar și moartea, care nu ne este străină, are o altă dimensiune. Mulți creștini merg la cimitir în dimineața de Paște pentru a se ruga pentru cei dragi care au murit. Cunoșc oameni cu o credință profundă care cântă cântece pascale la morminte în zilele de Paște.

Adaugi sare sfințită în mâncare care simbolizează protecția împotriva stricării? Bine faci! Cu atât mai mult bine vei face atunci când adaugi darul credinței profunde în conversația cu cei dragi!

*Ale tale slugi supuse
Slavă îți aduc, Isuse.
Tată, cinste-n veci să-ți fie,
Duhule, mărire ție. Amin.*

Unii spun că Paștele este prea scurt, că ar putea fi prelungit timpul bucuriei. La fel spun și despre Crăciun. Sunt și oameni care consideră că perioada Postului Mare este prea lungă. Oare poate fi vreodată sărbătoare prea scurtă? Nimeni nu ne constrânge să medităm. Toată viața noastră este o așteptare continuă a Celui care a învins moartea.

Te bucuri cântând Aleluia? Foarte bine faci! Bucură-te mereu de slava Celui Înviat, căci acesta este sensul vieții noastre.

Cu ocazia sărbătorilor pascale, tuturor Cititorilor revistei „Polonus” le urez pace sufletească, bucurie din timpul petrecut cu cei apropiați, sănătate și mult optimism! Fie ca Cel Înviat să fie cu voi! Aleluia!

Împart cu voi alimentele sfințite din coșul pascal și darul bucuriei pascale.

Trad. Iuliana Agneșca Dascălu

3 marca Dzień Solidarności Polsko-Rumuńskiej

W ubiegłym roku rumuńską ustawą nr 85 oraz uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej ustanowiono Dzień Solidarności Polsko-Rumuńskiej. Poinstalowano, że w obu krajach obchodzony on będzie 3 marca. Było to efektem ustaleń podjętych podczas polsko-rumuńskich konsultacji międzyrządowych pod przewodnictwem premierów Polski i Rumunii Mateusza Morawieckiego i Nicolae Ciucă, które odbyły się 28 marca 2023 r. w Bukareszcie. Rumuńską ustawę prezydent Rumunii Klaus Iohannis podpisał 11 kwietnia ubiegłego roku. Kilka dni później, bo 14 kwietnia uchwałą w tej sprawie przyjął jednogłośnie Sejm RP.

Wybór dnia 3 marca nie był przypadkowy. Serię traktatów podpisanych przez Polskę i Rumunię w dwudziestolecie międzywojennym rozpoczęła Konwencja o przymierzu odpornym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Rumunii zawarta właśnie dnia 3 marca 1921 r. w Bukareszcie, przewidująca wzajemną pomoc w razie sowieckiej agresji.

To bardzo ważna inicjatywa. Podkreśla wielowiekowe więzi między Polską i Rumunią, jak choćby silne związki w okresie międzywojennym, które Marszałek Józef Piłsudski podczas wizyty w Sinaia we wrześniu 1922 r. nazwał „sojuszem serc”, oba kraje określił jako „jeden naród o dwóch sztandarach”, ale także współczesne relacje między dwoma krajami, oparte o podobne cele i aspiracje, zwłaszcza w obszarze polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Dzień Solidarności Polsko-Rumuńskiej jest wyjątkową okazją do ważnych wydarzeń promujących i wzmacniających wzajemne relacje. Z jego okazji w Izbie Deputowanych rumuńskiego Parlamentu 4 marca odegrano „Mazurka Dąbrowskiego” obok rumuńskiego hymnu narodowego. Przewodniczący izby niższej Alfred Simonis w okolicznościowym przemówieniu powiedział między innymi, że „Dzień Solidarności Rumuńsko-Polskiej jest wyrazem partnerskich stosunków między dwoma narodami, które łączy wspólnota europejska, doświadczenia historyczne i wola do dalszego wzmacniania relacji dwustronnych”.

Z tej okazji podczas posiedzenia przemawiał także reprezentujący w Izbie Deputowanych polską mniejszość poseł Gerwazy Longher, prezes Związku Polaków w Rumunii. Mówił o wadze relacji polsko-rumuńskich w przeszłości i współcześnie,

3 martie Ziua Solidarității Româno-Polone

Anul trecut prin legea nr. 85 din România și o rezoluție a Seimului Republicii Polone a fost instituită Ziua Solidarității Româno-Polone. S-a hotărât ca aceasta să fie sărbătorită în ambele țări pe 3 martie. Acesta a fost rezultatul înțelegerilor făcute în cadrul consultărilor interguvernamentale româno-polone, care au avut loc pe 28 martie 2023, la București, conduse de către prim-miniștrii Mateusz Morawiecki și Nicolae Ciucă. Legea a fost semnată de președintele României, Klaus Iohannis, pe 11 aprilie anul trecut și câteva zile mai târziu, pe 14 aprilie rezoluția a fost adoptată în unanimitate de Seimul RP.

Alegerea datei de 3 martie nu a fost întâmplătoare. Seria de tratate semnate de Polonia și România în perioada interbelică a fost inițiată de Convenția de alianță defensivă între Regatul României și Republica Polonă semnată la București, tocmai pe 3 martie 1921, privind ajutorul reciproc în caz de agresiune sovietică.

Această inițiativă este foarte importantă. Evidențiază legăturile seculare dintre Polonia și România, cum ar fi prietenia din perioada interbelică, denumită de mareșalul Poloniei Józef Piłsudski în timpul vizitei la Sinaia în septembrie 1922 „alianța inimilor”, „un singur popor cu două drapele”, dar și puternice relații contemporane dintre două țări cu obiective și aspirații similare, în special în domeniul politicii externe și de securitate.

Ziua Solidarității Româno-Polone este un prilej unic pentru organizarea unor evenimente importante pentru promovarea și consolidarea relațiilor reciproce. Astfel cu această ocazie, în ziua de 4 martie, în plenul Camerei Deputaților au fost intonate imnurile naționale ale Poloniei și României. Președintele Camerei Deputaților, Alfred Simonis a ținut un discurs în care a precizat că „Ziua Solidarității Româno-Polone atestă parteneriatul dintre cele două națiuni unite de comuniune, de experiența istorică și de voința de a consolida în continuare relațiile bilaterale”.

Cu această ocazie un discurs în plenul Parlamentului României a susținut și Ghervazen Longher – deputat din partea minorității polone și președintele Uniunii Polonezilor din România. A vorbit despre importanța relațiilor româno-polone de-a lungul timpului până în prezent subliniind solidaritatea și legăturile dintre cele două state. El a amintit, printre altele, cea de-a 105-a aniversare a stabilirii relațiilor

podkreślając poczucie solidarności i więzi istniejące między oboma krajami. Przypomniał o 105. rocznicy zawarcia relacji dyplomatycznych, o rumuńskiej solidarności z Polakami we wrześniu 1939 r. czy o darze narodu polskiego w postaci wybudowanego w Bukareszcie po tragicznym trzęsieniu ziemi w Rumunii w 1977 r. szpitala im. Marii Curie-Skłodowskiej. Podkreślił także, że Związek Polaków w Rumunii, dzięki wielu podejmowanym przez niego działaniom stanowi rodzaj pomostu pomiędzy Polakami i Rumunami.

Przy okazji Dnia Solidarności Polsko-Rumuńskiej odbyła się także zapowiedź Sezonu Kulturalnego Polska-Rumunia 2024/2025. To inicjatywa ministerstw kultury obu krajów, w ramach której Polska i Rumunia promować będą wzajemnie swoją kulturę. Będzie to kilkadziesiąt wydarzeń muzycznych, teatralnych, filmowych, literackich i wystawienniczych. Sezon oficjalnie rozpocznie się w czerwcu tego roku, a potrwa do października 2025 r. W jego ramach, w ciągu 17 miesięcy Polacy zobaczą między innymi wystawę „Dacja – królestwo złota i srebra” czy poznają malarstwo Nicolae Grigorescu, a Rumuni prace Tadeusza Kantora, dzieła Wojciecha Fangora czy obrazy Jerzego Nowosielskiego. Oprócz tego w obu krajach obecne będą teatr, performance, literatura, muzyka, taniec, design, sztuki wizualne i film.

Sezon Kulturalny Polska-Rumunia 2024/2025 organizowany jest przez rumuńskie Ministerstwo Kultury wraz z Rumuńskim Instytutem Kultury oraz polskie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz z Instytutem Adama Mickiewicza, przy wsparciu Instytutu Polskiego w Bukareszcie. Będzie on przebiegał pod hasłem „Mamy wspólny język”. Identyfikacja wizualna sezonu jest efektem współpracy studentów wydziałów grafiki warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych i bukareszteńskiego Narodowego Uniwersytetu Sztuki UNArte. Logo

lor dyplomatice, solidaritatea României cu poporul polonez în septembrie 1939 și darul poporului polonez – spitalul „Maria Curie-Skłodowska”, construit la București după tragicul cutremur din România din 1977. De asemenea, a subliniat că Uniunea Polonezilor din România, prin numeroasele sale activități, este ca o punte de legătură între polonezi și români.

Cu ocazia Zilei Solidarității Româno-Polone, a avut loc anunțarea publică a Sezonului Cultural România-Polonia 2024/2025 – o inițiativă a Ministerelor Culturii din cele două țări, prin care Polonia și România își vor promova reciproc cultura. Acesta va include zeci de evenimente muzicale, teatrale, cinematografice, literare și expoziționale în ambele țări. Acesta va începe oficial în luna iunie a acestui an și va dura până în octombrie 2025. În cadrul acestuia, pe parcursul a 17 luni, polonezii vor vedea, printre altele, expoziția „Dacia – regatul aurului și argintului” sau vor cunoaște picturile lui Nicolae Grigorescu, în timp ce românii vor putea vedea lucrările lui Tadeusz Kantor, operele lui Wojciech Fangor sau picturile lui Jerzy Nowosielski. În plus, în ambele țări vor fi prezente teatrul, artele performative, literatura, muzica, dansul, designul, artele vizuale și filmul.

Sezonul Cultural România-Polonia 2024/2025 este organizat de Ministerul Culturii din România împreună cu Institutul Cultural Român și Ministerul Culturii și Patrimoniului Național din Polonia împreună cu Institutul „Adam Mickiewicz” și cu sprijinul Institutului Polonez din București. Acesta se va desfășura sub sloganul „Vorbim aceeași limbă”. Identitatea vizuală a sezonului este rezultatul colaborării dintre studenții de la departamentele de design grafic ale Academiei de Arte Frumoase din Varșovia și ai Universității Naționale de Arte UNArte din București. Logo-ul este inspirat de semnele diacritice întâlnite în ambele limbi.

inspirowane jest znakami diakrytycznymi występującymi w obu językach.

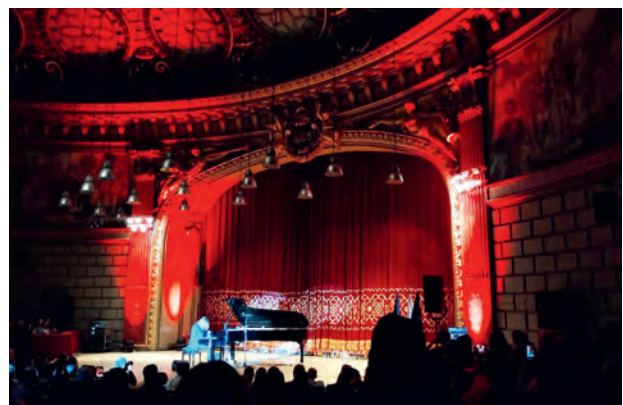
W Polsce Sezon Kulturalny Polska-Rumunia 2024/2025 został zapowiedziany 3 marca koncertem rumuńskiego skrzypka Alexandru Tomescu oraz pianistki Adeli Liculescu i sopranistki Aleksandry Zamfira na Zamku Królewskim w Warszawie.

W Bukareszcie natomiast w ramach zapowiedzi sezonu oraz z okazji Dnia Solidarności Polsko-Rumuńskiej 2 marca odbyło się otwarcie wystawy fotografii Justyny Mielnikiewicz „Były trzy siostry, ale tylko dwie koszule”, poświęconej Polakom mieszkającym na Bukowinie w Narodowym Muzeum Chłopa Rumuńskiego, a 3 marca koncert znakomitego polskiego pianisty jazzowego Leszka Możdżera w Filharmonii im. George Enescu.

Justyna Mielnikiewicz – to polska fotografka od wielu lat mieszkająca w Gruzji. Jest prace uznane są i nagradzane na całym świecie. Odwiedziła Bukowinę, poznawała i fotografowała tutejszych Polaków na co dzień i od święta. Zainspirowała ją bardzo opowieść trzech sióstr z Pleszy: pań Jadzi, Halusi i Gieńci – jak mówią na nie ich bliscy, i stąd tytuł wystawy. Można ją oglądać w Bukareszcie do 28 kwietnia.

În Polonia, Sezonul Cultural România-Polonia 2024/2025 a fost anunțat public pe 3 martie cu un concert susținut de violonistul român Alexandru Tomescu și de pianista Adela Liculescu și soprana Alexandra Zamfir la Castelul Regal din Varșovia.

La București în schimb, în cadrul anunțării publice a sezonului cultural bilateral pe 2 martie a avut loc vernisajul expoziției de fotografie realizată de Justyna Mielnikiewicz „Au fost trei surori și doar două cămăși”, dedicată polonezilor din Bucovina, la Muzeul Național al Țăranului Român, iar pe 3 martie un concert al remarcabilului pianist polonez de jazz Leszek Możdżer la Filarmonica „George Enescu”.

Justyna Mielnikiewicz este o fotografă poloneză care locuiește de mulți ani în Georgia. Lucrările ei sunt recunoscute și premiate în întreaga lume. Ea a vizitat Bucovina, i-a întâlnit și i-a fotografiat pe polonezii din zonă în timpul vieții cotidiene și de sărbătoare. A fost inspirată puternic de povestea celor trei surori din Pleșa: Jadzia, Halusia și Giencia – așa cum le spun cei apropiați, și de aici și titlul expoziției. Aceasta poate fi văzută la București până pe 28 aprilie.

Na oba wydarzenia odbywające się w Bukareszcie zaproszony został prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher, któremu towarzyszyli przedstawiciele bukowińskiej i bukareszteńskiej Polonii. Instytut Adama Mickiewicza zaprosił także kilku bohaterów zdjęć Justyny Mielnikiewicz.

La ambele evenimente de la București a fost invitat președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher, însoțit de reprezentanți ai comunităților poloneze din Bucovina și din București.

Institutul „Adam Mickiewicz” i-a invitat, de asemenea, pe câțiva dintre protagoniștii fotografiilor realizate de Justyna Mielnikiewicz.

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Foto: Elżbieta Wieruszewska-Calistru, Ștefania Carmen Zielonka

Ședința Consiliului de Conducere al Uniunii Polonezilor din România

La începutul fiecărui an, consiliul de conducere al Uniunii Polonezilor din România se întrunește în ședința anuală care are ca scop evaluarea anului precedent, planificarea cheltuielilor bugetare și activitățile uniunii pe anul în curs. Anul acesta ședința a avut loc pe 16 martie la Casa Polonă din Solonețu Nou.

Activitatea Uniunii Polonezilor din România este coordonată de Consiliul de Conducere care este format din membrii Biroului Executiv (președinte, prim vicepreședinte, doi vicepreședinți, secretar și trezorer), dar și președinții celor 14 filiale locale ale asociațiilor din: București, Cacica, Constanța, Gura Humorului, Iași, Moara, Păltinoasa, Pleșa, Poiana Micului, Siret, Solonețu Nou, Suceava, Rădăuți și Vicșani.

Ședința a fost deschisă și condusă de președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher. La începutul acesteia s-a ținut un moment de reculegere pentru domnul Ștefan Valasciuc din București, membru important al Uniunii

Posiedzenie Zarządu Związku Polaków w Rumunii

Na początku każdego roku zbiera się na posiedzeniu Zarząd Związku Polaków w Rumunii w celu podsumowania minionego roku oraz zaplanowania wydatków i działań na rok bieżący. W tym roku miało ono miejsce 16 marca w Domu Polskim w Nowym Sokońcu.

Działalność Związku Polaków w Rumunii koordynuje Zarząd składający się z Biura Wykonawczego (prezes, pierwszy wiceprezes, dwóch wiceprezesów, sekretarz i skarbnik) oraz prezesów 14 lokalnych filii z: Bukaresztu, Kaczyki, Konstancy, Gura Humorului, Jass, Moary, Păltinoasy, Pleszy, Pojany Mikuli, Seretu, Nowego Sokońca, Suczawy, Radowiec i Wikszan.

Posiedzenie otworzył i poprowadził prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher. Spotkanie rozpoczęło chwilą ciszy dla uczczenia zmarłego 15 marca Ștefana Valasciuka z Bukaresztu, aktywnego działacza Związku Polaków w Rumunii.

Polonezilor din România care a trecut la cele veșnice pe 15 martie.

În cadrul ședinței s-a discutat și votat bugetul pentru anul în curs, s-a discutat pe larg programul activităților, s-au planificat și votat cheltuielile pentru acest an. Președinții filialelor locale au fost încurajați de domnul Ghervazen Longher să fie mai activi în ceea ce privește promovarea și popularizarea culturii polone.

La ședință au participat președinții comunităților poloneze din țară, membrii Biroului Executiv în frunte cu președintele Uniunii Polonezilor din România, Ghervazen Longher, prim vicepreședintele Ștefan Longher, vicepreședinții Ștefania Carmen Zielonka și Bogdan Polipciuc, președintele Comisiei de cenzori din cadrul Uniunii Polonezilor din România, Vladimir Scepanski și Rodica Cojoc – membră a comisiei de cenzori.

Punctul final al ședinței a constat în discuții pe diferite teme referitoare la activitatea filialelor Uniunii Polonezilor din România, planuri de viitor și probleme actuale care trebuie rezolvate.

La finalul întâlnirii, Bogdan Polipciuc – vicepreședinte Uniunii Polonezilor din România și președintele „Dom Polski” din București și Iosif Paraneac – președintele filialei din Vicșani au fost felicitați cu ocazia recentelor lor zile de naștere. Președintele Ghervazen Longher le-a transmis urări de bine în numele tuturor celor prezenți. Nu a lipsit tortul.

*Tekst i zdjęcia | Text și foto:
Iuliana Agneșca Dascălu*

Podczas posiedzenia omówiono i przyjęto budżet na rok bieżący, omówiono także szczegółowo program działań. Zaplanowano także i przegłosowano tegoroczne wydatki. Prezes Gerwazy Longher zachęcał także prezesów poszczególnych filii do jeszcze większej aktywności ich środowisk w promocji polskiej kultury i obyczajów.

W posiedzeniu udział wzięli prezesi wszystkich filii Związku Polaków w Rumunii, członkowie Biura Wykonawczego z prezesem Gerwazym Longherem, pierwszy wiceprezes Ștefan Longher i wiceprezesi Ștefania Carmen Zielonka i Bogdan Polipciuc oraz przewodniczący komisji finansowej Związku Polaków w Rumunii Vladimir Scepanski i członkini tej komisji Rodica Cojoc.

Ostatni punkt posiedzenia stanowiły dyskusje na różne tematy dotyczące poszczególnych filii Związku Polaków w Rumunii, planów na przyszłość i bieżących problemów do rozwiązania.

Na zakończenie spotkania uhonorowano Bogdana Polipciuka – wiceprezesa Związku Polaków w Rumunii i prezesa „Domu Polskiego” w Bukareszcie oraz Iosifa Paraneaka – prezesa filii w Wikszanach z okazji niedawnych ich urodzin. Prezes Gerwazy Longher złożył im życzenia w imieniu wszystkich zebranych. Był także tort.

Tłum. Elżbieta Wieruszewska-Calistru

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI Związku Polaków w Rumunii na rok 2024

Styczeń

- Obchody Dnia Kultury Narodowej (15.01)
- Obchody Dnia Babci i Dziadka (21-22.01)
- Polskie tradycje związane ze świętem Trzech Króli (6.01)
- Uzczenie legionistów poległych w bitwie pod Kyrlibabą – 24.01

Luty

- Ostatki – tradycyjna polska kuchnia zapustowa, Suczawa – 8.02
- Olimpiada wojewódzka języka polskiego ojczystego, Gura Humorului, Pojana Mikuli – 9-10.02

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR Uniunii Polonezilor din România în anul 2024

Ianuarie

- Ziua Culturii Naționale (15.01)
- Sărbătorirea Zilei Bunicilor (21-22.01)
- Tradiții poloneze de Bobotează (6.01)
- Omagierea legionistilor polonezi căzuți la Cârlibaba – 24.01

Februarie

- Lăsata Secului – bucătărie tradițională poloneză înainte de începutul Postului Mare, Suceava – 8.02
- Olimpiada județeană de limba polonă maternă, Gura Humorului, Poiana Micului – 9-10.02
- Ziua Internațională a Limbii Materne (21.02)

- Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego (21.02)

- Projekt „Śladami przodków” z udziałem młodzieży z zespołu „Sołonzanka”, Bicaz – 23-25.02

- Warsztaty artystyczne dla dzieci z zespołów ludowych z Moary i Nowego Sołonica, Kirlibaba – 26.02-1.03

Marzec

- Spotkanie członków lokalnej społeczności polskiej z Suczawy z prezesem Związku Polaków w Rumunii – 7.03

- Obchody Dnia Kobiet (8.03)

- Olimpiada krajowa języka polskiego ojczystego – 8-9.03

- Posiedzenie Zarządu, Nowy Sołonec – 16.03

- Św. Józefa Oblubieńca, obchody dnia ojca (19.03)

- Udział przedstawicieli organizacji w Bukareszcie w salonie książki Bookfest, Timișoara – 21-24.03

- 5. edycja Festiwalu malowania jajek, Pojana Mikuli, Plesza – 23.03

- Warsztaty wyplatania śmiernika, Nowy Sołonec – 23.03

- Polskie tradycje wielkanocne – odwiedziny u osób starszych

- Spotkania wielkanocne w środowiskach polonijnych na Bukowinie w Bukareszcie

Kwiecień

- Udział w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego w Warszawie – 12.04

- Wieczór Polski w Bukareszcie – 20.04

- Spotkanie przedstawicieli organizacji polonijnej ze studentami lektoratu języka polskiego w Jassach – 28-30.04

Maj

- 24. Festiwal Poezji Marii Konopnickiej, Nowy Sołonec

- Obchody Dnia Polonii i Polaków za Granicą i Dnia Flagi RP (2 maja) oraz Święta Konstytucji 3 Maja, Pojana Mikuli, Bukareszt

Czerwiec

- Obchody Dnia Dziecka, Nowy Sołonec, Bukareszt (1.06)

- Wieczór Polski w Jassach

- Turniej piłki nożnej

- Wizyta przedstawicieli organizacji z Bukaresztu w Jassach, Botoszanach i Ipotești – 12-15.06

- Udział zespołów „Mała Pojana” i „Sołonzanka” w 35. edycji Festiwalu „Bukowińskie Spotkania” w Jastrowiu – 20-23.06

- „Pe urmele strămoșilor” cu participarea tinerilor din ansamblul folcloric „Sołonzanka”, Bicaz – 23-25.02

- Ateliere de cântece și dans pentru copiii din ansamblurile folclorice din Moara și Solonețu Nou, Cârlibaba – 26.02-1.03

Martie

- Întâlnirea membrilor comunității poloneze din Suceava cu președintele Uniunii Polonezilor din România – 7.03

- Sărbătorirea Zilei Femeii (8.03)

- Olimpiada națională de limbă polonă maternă, Suceava – 8-9.03

- Ședința Consiliului de Conducere, Solonețu Nou – 16.03

- Sf. Iosif Muncitorul - sărbătorirea bărbaților și taților (19.03)

- Salonul de carte Bookfest cu participarea reprezentanților filialei din București, Timișoara, 21-24.03

- „Festivalul Încondeierii Ouălor” a V-a ediție, Poiana Micului, Pleșa – 23.03

- Ateliere de confecționare a „șmiernicului”, Solonețu Nou – 23.03

- Tradiții poloneze de Paște – vizitarea persoanelor vârstnice

- Împărțirea cu oul sfințit în Bucovina și București

Aprilie

- Participarea la Olimpiada Internațională de Limba și Literatură Polonă, Varșovia – 12.04

- Seara poloneză la București – 20.04

- Întâlnirea studenților lectoratului de limba polonă de la Iași cu reprezentanții UPR, Iași – 28-30.04

Mai

- Festivalul de Poezie „Maria Konopnicka”, ediția a XXIV-a, Solonețu Nou

- Sărbătorirea Zilei Polonezilor din Diaspora și Zilei Drapelului R.P. (2 mai), precum și a Zilei Constituției (3 mai), Poiana Micului și București

Iunie

- Sărbătorirea Zilei Copilului, Solonețu Nou, București (1.06)

- Seara Poloneză la Iași

- Turneul de fotbal

- Vizita reprezentanților filialei din București la Iași, Botoșani și Ipotești – 12-15.06

- Participarea ansamblurilor „Mała Pojana” și „Sołonzanka” la ediția a XXXV-a a Festivalului „Întâlniri Bucovinene” din Jastrowie (Polonia) – 20-23.06

- Udział w Polonijnych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Łomży

- Letnia Szkoła Języka Polskiego w Wolbromiu z udziałem dzieci z Kaczyki – 21-30.06

- Warsztaty tłumaczeniowe, Nowy Sołonec – 23-30.06

Lipiec

- Kolonie letnie dla dzieci polonijnych

- Kolonie letnie w Polsce

- GREF – półkolonie dla dzieci polonijnych

- Warsztaty pieśni i tańca w Nowym Sołońcu z zespołem „Dolina Nowego Sołońca” ze Złotnika

- Udział zespołów „Mała Pojana” i „Sołonzanka” w rumuńskiej edycji Festiwalu „Bukowińskie Spotkania” w Câmpulung Moldovenesc – 19-21.07

- Światowy Dzień Dziadków i Osób Starszych, Plesza (24 lipca)

- Obchody 120-lecia kościoła pw. św. Anny i 10-lecie Domu Polskiego w Pleszy

- Warsztaty pieśni i tańca zespołów „Dolinianka” ze Starej Huty na Ukrainie i „Sołonzanka”, Nowy Sołonec

- Letnia Szkoła Języka Polskiego w Poznaniu i Toruniu z udziałem przedstawicieli organizacji z Bukaresztu

- Warsztaty poetycko-muzyczne w Gdańsku z udziałem przedstawicieli organizacji z Bukaresztu

- Udział w Zjeździe Młodzieży Polonijnej Świata – 30.07-3.08

Sierpień

- Kolonie letnie w Polsce

- GREF – półkolonie dla dzieci polonijnych

- Salon książki w Sinaia i uroczystości przy ołtarzu polowym polskich uchodźców w Timișu de Sus z udziałem przedstawicieli organizacji z Bukaresztu – 1-3.08

- Uroczystości Wniebowzięcia NMP w Kaczyce – 15.08

- Wizyta nauczycieli z Zespołu Szkół z Wolbromia – 15.08

- Edukacja poprzez folklor – warsztaty folklorystyczne dla zespołów „Sołonzanka” i „Mała Pojana”

- 25. edycja Dni Polskich i sympozjum naukowego – 22-24.08

- Polonijne Dożynki, obchody 100-lecia parafii pw. Zesłania Ducha Świętego, Nowy Sołonec – 25.08

- Participarea la Jocurile Olimpice pentru Tinerele din Diaspora la Łomża (Polonia)

- Școala de Vară de Limba Polonă la Wolbrom (Polonia) pentru copiii din Cacica – 21-30.06

- Ateliere de traduceri, Solonețu Nou – 23-30.06

Iulie

- Tabără de vară pentru copiii de naționalitate poloneză din țară

- Tabere pentru copii în Polonia

- GREF – semitabere pentru copii polonezi din Bucovina

- Ateliere de cântece și dansuri la Solonețu Nou sub îndrumarea ansamblului „Dolina Nowego Sołońca” din Złotnik (Polonia)

- Participarea ansamblurilor „Mała Pojana” și „Sołonzanka” la Festivalul „Întâlniri Bucovinene” din Câmpulung Moldovenesc – 19-21.07

- Ziua Mondială a Bunicilor și Bătrânilor, Pleșa (24.07)

- 120 de ani de la sfințirea bisercii „Sf. Ana” și 10 ani de la inaugurarea Casei Polone din Pleșa

- Ateliere de cântece și dansuri între ansamblurile „Dolinianka” (Huta Veche – Ucraina) și „Sołonzanka”, Solonețu Nou

- Școala de vară de la Poznań și Toruń cu participarea reprezentanților filialei din București

- Ateliere poetico-muzicale la Gdańsk (Polonia) cu participarea reprezentanților filialei din București

- Participarea la Congresul Mondial al Tineretului Polonez din Diaspora – 30.07-3.08

August

- Tabere pentru copii în Polonia

- GREF – semitabere pentru copii polonezi din Bucovina

- Salon de Carte la Sinaia și ceremonie la altarul polonez YMCA din Timiș cu participarea reprezentanților filialei din București – 1-3.08

- Adormirea Maicii Domnului – Cacica, 15.08

- Vizita oficială a cadrelor didactice a Grupului Școlar cu grădiniță din Wolbrom (Polonia) 15.08

- Educație prin folclor – ateliere de folclor pentru ansamblurile „Sołonzanka” și „Mała Pojana”

- Zilele Culturii Polone și simpozionul, ediția a XXV-a, Suceava – 22-24.08

- Sărbătoarea Roadelor și 100 de ani de la înființarea parohiei „Coborârea Duhului Sfânt”, Solonețu Nou – 25.08

Septembrie

- Academia Vârstei a Treia la Olsztyn (Polonia) cu participarea reprezentanților filialei din București

Wrzesień

- Kursy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynie z udziałem przedstawicieli organizacji z Bukaresztu

Październik

- Konferencja i warsztaty metodyczne w ramach projektu „Dzieci Bukowiny”, Pojana Mikuli
- 12. edycja Konkursu Ortograficznego w Szkole Podstawowej im. Krystyny Bochenek, Pojana Mikuli
- Udział w Festiwal „Historia i muzyka”, Moara
- Wieczór Polski w Bukareszcie – 28-29.10
- „Hołd przodkom” – odwiedziny i porządkowanie polskich grobów

Listopad

- Obchody Święta Niepodległości Polski (11.11)
- 28. Konkurs Recytatorski im. Adama Mickiewicza „Kresy 2024”, Nowy Sołonec
- Spotkania andrzejkowe i katarzynkowe na Bukowinie i w Bukareszcie
- Targi książki Gaudeamus z udziałem przedstawicieli organizacji w Bukareszcie

Grudzień

- Udział w 33. międzynarodowym Konkursie Recytatorskim dla Polaków zza Granicy „Kresy 2024” w Białymstoku
- Akcja mikołajkowa
- Obchody Dnia Mniejszości Narodowych (18.12)
- Wieczór kolęd w Jassach
- Spotkania opłatkowe w środowiskach polonijnych na Bukowinie i w Bukareszcie
- 22. Festiwal Jasełkowy, Nowy Sołonec
- 10. Bukowiński Festiwal Kolęd, Nowy Sołonec

Publikacje

„Polonus” – 12 numerów i kalendarz na rok 2025
„Mały Polonus” – 4 numery i kalendarz na rok 2025
Zbiór materiałów z sympozjum z roku 2023
Albumy poświęcone zespołom „Sołonzanka” i „Mała Pojana”
„Kronika bukowińskich Polaków 1901-1905” Jana Bujaka
Śpiewnik parafii w Suczawie
Śpiewnik z piosenkami z repertuaru zespołu „Mała Pojana”

Octombrie

- Conferința metodică și atelierile pentru profesori în cadrul programului „Copiii Bucovinei”, Poiana Micului
- Ediția a XII-a a Concursului de Ortografie desfășurat la Școala Gimnazială „Krystyna Bochenek” din Poiana Micului
- Seara Poloneză la București – 28-29.10
- Participarea la Festivalul „Istorie și muzică”, Moara
- „Omagiul nostru înaintașilor” – vizitarea și îngrijirea mormintelor poloneze

Noiembrie

- Sărbătorirea Zilei Independenței Poloniei (11.11)
- Concursul de Recitare „Adam Mickiewicz” Kresy 2024, ediția a XXVIII-a, Solonețu Nou
- Sărbătoarea Zilei Sfântului Andrei și a Sfintei Ecaterina în Bucovina și la București
- Târgul de Carte Gaudeamus cu participarea reprezentanților filialei din București

Decembrie

- Participare la Concursul Internațional de Recitare „Adam Mickiewicz” Kresy 2024, ediția a XXXIII, la Białystok (Polonia)
- Acțiunea „Vine, vine Moș Crăciun”
- Sărbătorirea Zilei Minorităților Naționale (18.12)
- Seara colindelor la Iași
- Întâlniri de „Opłatek” în Bucovina și la București
- Festivalul „La Ieslea Domnului”, ediția a XXII-a, Solonețu Nou
- Festivalul Bucovinean al Colindelor, ediția a X-a, Solonețu Nou

Editări

„Polonus” – 12 numere și calendarul pentru anul 2025
„Mały Polonus” – 4 numere și calendarul pentru anul 2025
Culegere de referate ale conferinței din anul 2023
Albume dedicate ansamblurilor folclorice „Sołonzanka” și „Mała Pojana”
„Kronika bukowińskich Polaków 1901-1905” Jan Bujak
Culegere de cântece religioase a parohiei romano-catolice din Suceava
Culegere de cântece din repertoriu ansamblului folcloric „Mała Pojana”

Olimpiada krajowa z języka polskiego ojczystego

Zakończył się już cały tegoroczny cykl olimpiady języka polskiego ojczystego w Rumunii – jej etap szkolny, wojewódzki i krajowy, obejmujący uczniów klas V-XII. Laureatów zawodów krajowych na poziomie licealnym czeka jeszcze sprawdzian podczas Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Warszawie.

Tegoroczna olimpiada krajowa odbyła się w dniach 8-10 marca w Colegiul Tehnic im. Samuila Isopescu w Suczawie. Poprzedziła ją olimpiada wojewódzka 9-10 lutego, w Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului i po raz pierwszy także w Szkole Podstawowej im. Krystyny Bochenek w Pojanie Mikuli.

Organizatorem olimpiady krajowej jest rumuńskie Ministerstwo Edukacji i Wojewódzkie Kuratorium Szkolne w Suczawie przy udziale Komitetu Głównego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Warszawie oraz Związku Polaków w Rumunii.

W tegorocznej olimpiadzie krajowej udział wzięło 39 uczniów klas V-VIII ze Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Nowym Sołóncu, Szkoły Podstawowej im. Krystyny Bochenek w Pojanie Mikuli, Szkoły Podstawowej w Kaczyce, Szkoły Podstawowej w Pârteștii de Sus oraz Szkoły Podstawowej nr 1 w Suczawie, przygotowanych przez Marię Ostrowschi-Chahula, Terezię Solcan, Edwigę Molner i Anetę Buzuk oraz dziewięciu licealistów z Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului i kilku suczawskich szkół średnich, którzy przygotowywali się pod okiem Teresy Białej i Anetty Buzuk.

Olimpiada națională de limba polonă maternă

Ediția din anul 2024 a Olimpiadei de limba polonă maternă din România – etapele școlară, județeană și națională, la care participă elevi din clasele V-XII – s-a încheiat. Câștigătorii competiției naționale la nivel de liceu urmează să își testeze cunoștințele la Olimpiada de Limba și Literatură Polonă de la Varșovia.

Olimpiada națională din acest an a avut loc în zilele de 8-10 martie, la Colegiul Tehnic „Samuil Isopescu” din Suceava. A fost precedată de olimpiada județeană pe 9-10 februarie, organizată la Colegiul „Alexandru cel Bun” din Gura Humorului și pentru prima dată și la Școala Gimnazială „Krystyna Bochenek” din Poiana Micului.

Organizatorul olimpiadei naționale este Ministerul Educației din România și Inspectoratul Școlar Județean Suceava cu participarea Comitetului Central al Olimpiadei de Literatură și Limbă Polonă din Varșovia, precum și a Uniunii Polonezilor din România.

La olimpiada națională de anul acesta au participat 39 de elevi ai claselor V-VIII de la Școala Gimnazială „Henryk Sienkiewicz” din Solonețu Nou, Școala Gimnazială „Krystyna Bochenek” din Poiana Micului, Școala Gimnazială din Cacica, Școala Gimnazială din Pârteștii de Sus, precum și de la Școala Gimnazială nr. 1 din Suceava pregătiți de profesoarele Maria Ostrowschi-Chahula, Edviga Molner, Anetta Buzuk și Terezia Solcan, precum și nouă liceeni de la Colegiul „Alexandru cel Bun” din Gura Humorului și câteva licee din Suceava pregătiți de Teresa Białă și Anetta Buzuk.

Olimpiadzie przewodniczyli: Livia Neculai z Dyrekcji Mniejszości Narodowych w Ministerstwie Edukacji, Cristina-Maria Albu – inspektor ds. języka polskiego w Wojewódzkim Kuratorium Szkolnym w Suczawie oraz Dariusz Kasprzyk – lektor języka polskiego na Uniwersytecie im. Alexandru Ioana Cuzy w Jassach w charakterze przewodniczącego komisji sprawdzającej. Gościem zasiadającym w komisji była także Justyna Szczepaniak – lektor języka polskiego na Uniwersytecie w Bukareszcie. Komitet Główny Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Warszawie reprezentował prof. Wojciech Kaliszewski z Uniwersytetu Warszawskiego.

Podczas otwarcia otuchy wszystkim uczestnikom dodawał prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher. Zaproszenie do udziału w otwarciu olimpiady przyjęli także kurator wojewódzki Grigore Bocanci, wicekurator Petru Crăciun oraz inspektor Beatrice Filipiuc. Panowie z okazji Dnia Kobiet wręczyli Paniom kwiaty, a uczniowie Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Nowym Sołońcu zadedykowali im krótki program artystyczny.

Olimpiada a fost condusă de Livia Neculai de la Direcția Minorității din cadrul Ministerului Educației, Cristina Maria Albu – inspektor de limba polonă maternă din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Suceava, precum și Dariusz Kasprzyk – lector de limba polonă la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași în calitate de președinte al comisiei de examinare. Membru invitat în comisia de examinare a fost și Justyna Szczepaniak – lector de limba polonă la Universitatea din București. Comitetul Central al Olimpiadei de Literatură și Limbă Polonă din Varșovia a fost reprezentat de prof. Wojciech Kaliszewski de la Universitatea din Varșovia.

În cadrul festivității de deschidere, toți participanții au fost încurajați și de către președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher. Invitația de a participa la deschiderea olimpiadei au primit, de asemenea, inspectorul general Grigore Bocanci și inspectorul general adjunct Petru Crăciun, precum și doamna inspektor Beatrice Filipiuc. Cu ocazia Zilei Internaționale a Femeii domnii prezenți au oferit flori tuturor doamnelor, iar un grup de elevii de la Școala Gimnazială „Henryk Sienkiewicz” din Solonețu Nou le-a dedicat un scurt moment artistic.

Po dwudniowych zmaganiach przyszedł czas na ogłoszenie wyników. Zwycięzcy i wyróżnieni otrzymali dyplomy i nagrody pieniężne od rumuńskiego Ministerstwa Edukacji. Wygranych i wszystkich uczestników nagrodzi także Związek Polaków w Rumunii. Organizację olimpiady wsparła tradycyjnie już także Ambasada RP w Bukareszcie, z funduszy polonijnych Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, umożliwiając przyjazd z Polski przedstawiciela Komitetu Głównego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Warszawie prof. Wojciecha Kaliszewskiego.

A oto wyniki tegorocznych zawodów.

W kategorii uczniów klas V miejsce I zajęły ex aequo Claudia Faustăna Balac i Paula Maria Rotundu – obie ze Szkoły Podstawowej im. Krystyny Bochenek w Pojanie Mikuli, a miejsce III – Adelin Iustin Bălănică ze Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Nowym Sołońcu. Wyróżnienie otrzymała Maria Patricia Zielonka, także ze Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Nowym Sołońcu.

W kategorii uczniów klas VI miejsce I zajęły ex aequo Claudia Catargiu ze Szkoły Podstawowej im. Krystyny Bochenek w Pojanie Mikuli i Ewa Emilia Marculeac ze Szkoły Podstawowej w Pârteștii de Sus. Miejsce III, także ex aequo zajęły Nicoleta Gabriela Droșceac i Claudia Chachula – obie ze Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Nowym Sołońcu. Wyróżnienie otrzymał Gabriel Pamparău ze Szkoły Podstawowej im. Krystyny Bochenek w Pojanie Mikuli.

W kategorii uczniów klas VII miejsce I zajął Ștefan Emanuel Calistru ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Suczawie, miejsce II – Marian Daniel Dorosceac, a miejsce III – Daria Yasmina Longher – oboje ze Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Nowym Sołońcu. Wyróżnienia otrzymali natomiast Janinka Anastazia Andronic i Mario Lucian Bălănică, także ze Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Nowym Sołońcu.

După două zile de competiții a venit momentul anunțării rezultatelor. Câștigătorii și cei care au obținut mențiuni au primit diplome și premii în bani din partea Ministerului Educației. Învingătorii și toți participanții vor fi premiați și de Uniunea Polonezilor din România. Organizarea olimpiadei a fost susținută, în mod tradițional și de Ambasada Republicii Polone la București, din fondurile Ministerului Afacerilor Externe ale RP alocate Diasporei Poloneze, care a făcut posibilă prezența reprezentantului Comitetului Central al Olimpiadei de Literatură și Limbă Polonă de la Varșovia, profesorului Wojciech Kaliszewski.

Iată și rezultatele olimpiadei din acest an.

La categoria elevilor din clasa a V-a locul I au câștigat ex aequo Claudia Faustăna Balac și Paula Maria Rotundu – amândouă de la Școala Gimnazială „Krystyna Bochenek” din Poiana Micului, iar locul III – Adelin Iustin Bălănică de la Școala Gimnazială „Henryk Sienkiewicz” din Solonețu Nou. Mențiune a obținut Maria Patricia Zielonka, de asemenea, de la Școala Gimnazială „Henryk Sienkiewicz” din Solonețu Nou.

La categoria elevilor din clasa a VI-a locul I au câștigat ex aequo Claudia Catargiu de la Școala Gimnazială „Krystyna Bochenek” din Poiana Micului și Ewa Emilia Marculeac de la Școala Gimnazială din Pârteștii de Sus. Locul III, de asemenea ex aequo au obținut Nicoleta Gabriela Droșceac și Claudia Chachula – amândouă de la Școala Gimnazială „Henryk Sienkiewicz” din Solonețu Nou. Mențiune a obținut Gabriel Pamparău de la Școala Gimnazială „Krystyna Bochenek” din Poiana Micului.

La categoria elevilor din clasa a VII-a locul I a câștigat Ștefan Emanuel Calistru de la Școala Gimnazială nr. 1 din Suceava, locul II – Marian Daniel Dorosceac, iar locul III – Daria Yasmina Longher – amândoi de la Școala Gimnazială „Henryk Sienkiewicz” din Solonețu Nou. Mențiuni au obținut Janinka Anastazia Andronic și Mario Lucian Bălănică, de asemenea, de la Școala Gimnazială „Henryk Sienkiewicz” din Solonețu Nou.

W kategorii uczniów klas VIII miejsce I zajął David Catargiu, miejsce II – Tereza Gabriela Hofman, a miejsce III – Rafael Lehoțchi. Wyróżnienie otrzymała Alexandra Pamparău. Wszyscy są uczniami Szkoły Podstawowej im. Krystyny Bochenek w Pojanie Mikuli.

W kategorii uczniów klas IX miejsce I zajęła Amada Daiana Bieleș, uczennica Colegiul Economic im. Dimitrie Cantemira w Suczawie, miejsce II – Eliza Maria Iedenac, uczennica Colegiul Național im. Mihaia Eminescu w Suczawie, a miejsce III – Lucica Malițchi, uczennica Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului. Wyróżnienie otrzymał Albert Cohut z Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului. Wszyscy pochodzą z Nowego Sokołca.

W kategorii uczniów klas X miejsce I zajął Darius Curuț, a miejsce III – Letisia Rujitchi. Oboje pochodzą z Pleszy i uczą się w Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului.

W kategorii klas XI przyznano dwa wyróżnienia – dla Bianki Carmen Polacec z Pojany Mikuli i Davida Revaia z Nowego Sokołca. Oboje to uczniowie Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului.

W kategorii klas XII miejsce I zajął Rafael Marculeac z Nowego Sokołca, uczeń Colegiul Național im. Mihaia Eminescu w Suczawie, który otrzymał także najwyższą punktację spośród wszystkich licealistów.

Gratulujemy nagrodzonym oraz wszystkim uczestnikom, szczególnie za trud przygotowań dziękując im nauczycielom.

Do udziału w 54. edycji Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Warszawie zakwalifikowali się licealiści z najwyższymi wynikami: Rafael Marculeac i Darius Curuț. Trzymajmy za nich mocno kciuki! Na 23 marca zaplanowano sprawdzian pisemny na miejscu, w Suczawie, natomiast na 12 kwietnia – egzamin ustny w Warszawie.

La categoria elevilor din clasa a VIII-a locul I a câștigat David Catargiu, locul II – Tereza Gabriela Hofman, iar locul III – Rafael Lehoțchi. Mențiune a obținut Alexandra Pamparău. Toți sunt elevii ai Școlii Gimnaziale „Krystyna Bochenek” din Poiana Micului.

La categoria elevilor din clasa a IX-a locul I a câștigat Amada Daiana Bieleș, eleva Colegiului Economic „Dimitrie Cantemir” din Suceava, locul II – Eliza Maria Iedenac, eleva Colegiului Național „Mihaie Eminescu” din Suceava, iar locul III – Lucica Malițchi, eleva Colegiului „Alexandru cel Bun” din Gura Humorului. Mențiune a primit Albert Cohut de la Colegiul „Alexandru cel Bun” din Gura Humorului. Toți provin din Solonețu Nou.

La categoria elevilor din clasa a X-a locul I a câștigat Darius Curuț, iar locul III – Letisia Rujitchi. Amândoi provin din Pleșa și sunt elevii ai Colegiului „Alexandru cel Bun” din Gura Humorului.

La categoria elevilor din clasa a XI-a s-au acordat două mențiuni pentru Bianca Carmen Polacec din Poiana Micului și David Revai din Solonețu Nou, elevi ai Colegiului „Alexandru cel Bun” din Gura Humorului.

La categoria elevilor din clasa a XII-a locul I a câștigat Rafael Marculeac din Solonețu Nou, elev al Colegiului Național „Mihaie Eminescu” din Suceava, care a obținut cel mai bun rezultat din rândul elevilor de liceu.

Îi felicităm pe câștigători, precum și pe toți participanții la olimpiadă și adresăm mulțumiri speciale profesorilor lor pentru efortul depus în pregătirea elevilor.

Elevii de liceu cu cel mai mare punctaj care s-au calificat pentru a participa la cea de-a 54-a ediție a Olimpiadei de Literatură și Limbă Polonă de la Varșovia sunt: Rafael Marculeac și Darius Curuț. Să le ținem pumnii strânsi! Proba scrisă susținută la Suceava este programată pentru 23 martie, iar proba orală va avea loc la Varșovia, pe 12 aprilie.

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Foto: Ștefania Carmen Zielonka

Obchody Dnia Kobiet i z okazji św. Józefa Oblubieńca

Ósmy marca to wyjątkowy dzień obchodzony na całym świecie w celu zaznaczenia i uhonorowania wkładu kobiet we wszystkie dziedziny życia społecznego. Międzynarodowy Dzień Kobiet ma przypominać o zmaganiach i osiągnięciach kobiet na przestrzeni wieków oraz o prawach i roli kobiet we współczesnym świecie. Dla większości jest szczególnym momentem do okazania kobietom swojego szacunku i wdzięczności.

Po raz pierwszy Międzynarodowy Dzień Kobiet obchodzony był 28 lutego 1909 r. na pamiątkę strajku w Nowym Jorku. 15 tysięcy kobiet domagało się wówczas skrócenia czasu pracy i lepszych wynagrodzeń, a także praw wyborczych. Uznany został oficjalnie jednak znacznie później, w 1977 r. i ustanowiony rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

Sărbătorirea Zilei Femeii și Sărbătorirea Sfântului Iosif, soțul Sfintei Fecioare Maria

8 Martie este o zi unică, celebrată în întreaga lume pentru a marca și a onora contribuția femeilor în societate, în diverse domenii ale vieții. Ziua Internațională a Femeii este un prilej de a aduce în atenție eforturile și realizările femeilor de-a lungul istoriei, precum și drepturile și rolul femeilor în lumea modernă. Pentru mulți dintre noi, este un moment special pentru a ne arăta respectul și recunoștința față de femei.

Prima Zi Internațională a Femeii a fost sărbătorită pe 28 februarie 1909, în amintirea celor 15 mii de femei care au protestat în New York pentru un program de lucru mai scurt și un salariu mai bun, precum și dreptul de a vota. Ziua Internațională a Femeii a fost recunoscută oficial mult mai târziu, în 1977 fiind adoptată, printr-o rezoluție a Adunării Generale a ONU.

Międzynarodowy Dzień Kobiet ma ogromne znaczenie i wiele celów. Przede wszystkim jest to okazja do uznania i uczczenia wkładu kobiet w rozwój społeczeństwa w obszarach takich jak polityka, ekonomia, nauka, kultura i edukacja. Jest to również czas refleksji nad problemami, z którymi zmagają się kobiety na całym świecie, w tym dyskryminacji, przemocy ze względu na płeć czy braku dostępu do edukacji i usług zdrowotnych. Obchody Dnia Kobiet są okazją do przypominania o równości płci i prawach kobiet.

Dzień Kobiet obecnie obchodzony jest na całym świecie, a w niektórych krajach jest nawet dniem wolnym od pracy. W Rumunii uważa się go za święto wszystkich matek, babć czy pań nauczycielek. W Polsce natomiast 8 marca świętują wyłącznie panie, gdyż Dzień Babci obchodzony jest 21 stycznia, a Dzień Matki 26 maja.

Również w marcu Kościół katolicki obchodzi wspomnienie św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny i opiekuna Jezusa, uważanego także za ziemskiego ojca Jezusa. Był człowiekiem wiary i zaufania, znawcą boskich tajemnic, cichym i skromnym, który szanował prawa i chronił swoją rodzinę. Kościół ustanowił dwa święta ku jego czci. Jedno z nich – Józefa Rzemieślnika – obchodzone jest w dniu święta pracy, 19 marca natomiast czcimy św. Józefa Oblubieńca.

Kościół katolicki ukazuje św. Józefa jako wzór męstwa i paradygmat ojcostwa. Święty Józef jest doskonale oddany woli Bożej. Bóg powierzył mu ogromną odpowiedzialność i przywilej bycia mężem Maryi Dziewicy i opiekunem Świętej Rodziny.

Ziua Internațională a Femeii are o semnificație considerabilă și multiple obiective. Reprezintă, în primul rând o ocazie de a confirma și a sărbători aportul femeilor la progresul societății în domenii precum politică, economie, știință, cultură și educație. Reprezintă, de asemenea, un moment de reflectare a problemelor cu care se confruntă femeile din întreaga lume, inclusiv discriminarea, violența de gen și lipsa accesului la educație și servicii de sănătate. Sărbătorirea Zilei Femeii este o ocazie de a marca importanța egalității de gen și a drepturilor femeilor.

Ziua Femeii se sărbătorește peste tot în lume, în unele state fiind declarată zi liberă prin lege. În România această zi este considerată sărbătoarea tuturor mamelor, bunicilor, a profesoarelor și a învățătoarelor. În schimb, în Polonia de 8 martie, domniile își sărbătoresc doar doamnele, deoarece Ziua Bunicii se celebrează pe 21 ianuarie, iar Ziua Mamei pe 26 mai.

Tot în luna martie Biserica Catolică îl sărbătorește pe Sfântul Iosif, soțul Sfintei Fecioare Maria și protectorul lui Isus, considerat tatăl pământesc al lui Isus. Era un om al credinței și de încredere, cunoscător al tainelor dumnezeiești, un om tăcut care a respectat legile și și-a protejat familia. Biserica a instituit două sărbători în cinstea sa. Una dintre acestea, Sfântul Iosif Muncitorul, este sărbătorită de Ziua Muncii, în timp ce pe 19 martie îl cinștim pe Sfântul Iosif, soțul Sfintei Fecioare Maria.

Biserica Catolică îl prezintă pe Sfântul Iosif ca pe un model de curaj și o paradigmă a paternității. Sfântul Iosif este perfect devotat voinței lui Dumnezeu. Dumnezeu i-a încredințat enorma responsabilitate și privilegiul de a fi soțul Fecioarei Maria și

Jest on świętym najbliższym Jezusowi i Najświętszej Maryi Pannie. Dlatego Kościół katolicki uważa go za postać wyjątkową, godną kultu i naśladowania. Wiele krajów obrało sobie św. Józefa za patrona. We Włoszech, w Hiszpanii i w Portugalii 19 marca świętowany jest Dzień Ojca. W Polsce ten dzień obchodzony jest corocznie 23 czerwca, w Rumunii przypada w drugą niedzielę maja.

Związek Polaków w Rumunii, wraz z prezesem Gerwazym Longherem, skorzystał z tej okazji i pragnąc wyrazić swoje uznanie i szacunek dla wszystkich kobiet i mężczyzn z polskich społeczności na Bukowinie i podkreślić ich rolę w swoich rodzinach i wspólnotach, zorganizował specjalnie obchody Dnia Kobiet i obchody św. Józefa Oblubieńca. Odbyły się one w Suczawie, Moarze, Nowym Sołońcu, Pojanie Mikuli, Pleszy, Páltinoasie, Kaczyce, Radowcach, Serecie, Wikszanach i Gura Humorului. Najpierw zostały odprawione Msze św. w intencji kobiet i mężczyzn, a następnie panie i panowie zostali zaproszeni na obiad. Panie oczywiście zostały obdarowane kwiatami.

custodele Sfinteii Familii. El este sfântul care este cel mai apropiat de Isus și de Sfânta Fecioară Maria. De aceea, Biserica Catolică îl consideră o persoană unică, demnă de venerație și de urmare. Multe țări și l-au ales pe Sfântul Iosif ca patron. În Italia, Spania și Portugalia, pe data de 19 martie este sărbătorită Ziua Tatălui. În Polonia, această zi este sărbătorită anual pe 23 iunie, iar în România această zi se sărbătorește în a doua duminică din luna mai.

Cu această ocazie, Uniunea Polonezilor din România, în frunte cu președintele Ghervazen Longher în dorința de a-și exprima aprecierea și respectul față de femeile și bărbații din comunitățile poloneze din Bucovina și de a evidenția rolul lor în familiile și comunitățile lor, a organizat pentru ei o sărbătoare specială cea a Zilei Femeii și Sfântului Iosif, soțul Sfinteii Fecioare Maria. Aceasta s-a desfășurat în comunitățile poloneze din: Suceava, Moara, Solonețu Nou, Poiana Micului, Pleșa, Páltinoasa, Cacica, Rădăuți, Siret, Vicșani și Gura Humorului. Au fost celebrate Sfinte Liturghii în intenția tuturor femeilor și bărbaților, iar apoi, doamnele și domni au fost invitați la un prânz, iar doamnele, bineînțeles, au primit și câte o floare.

Ștefania Carmen Zielonka

Zdjęcia nadesłane przez uczestników | Fotografii trimise de către participanți

Wizyta duszpasterska w Domu Polskim w Suczawie

Od wielu już lat w okresie wizyt duszpasterskich księży z parafii pw. św. Jana Nepomucena w Suczawie odwiedzają także Dom Polski. W tym roku stało się to nieco później niż zwykle, ważne jednak, że udało się kolędę przyjąć i poświęcić siedzibę Związku Polaków w Rumunii, która jest miejscem codziennej pracy i działalności pracowników i kierownictwa organizacji polonijnej.

Zwyczaj wizyt duszpasterskich obecny jest w Kościołach chrześcijańskich od XIII w. Przybiera w różnych krajach różne formy, nie zawsze także wizyty odbywają się w tym samym czasie co w Polsce i w Rumunii, gdzie rozpoczynają się bezpośrednio po okresie Bożego Narodzenia i trwają do 2 lutego, czyli do święta Ofiarowania Pańskiego. Mają jednak zawsze ten sam cel. W Kościele katolickim wynika to wprost z prawa kanonicznego, które mówi, że „Pragnąc dobrze wypełnić funkcję pastora, proboszcz powinien starać się poznawać wiernych powierzonych jego pieczy”. Stąd odwiedziny wiernych w ich domach, aby ich bliżej poznać, ale także móc współdzielić z nimi ich troski i smutki, i pomóc w razie potrzeby.

Vizita pastorală la Casa Polonă din Suceava

Timp de mai mulți ani, în perioada vizitelor pastorale, preoții de la parohia „Sfântul Ioan Nepomuk” din Suceava vizitează și Casa Polonă. Anul acesta s-a întâmplat puțin mai târziu decât de obicei, dar important este că s-a reușit tradiționala sfințire a sediului Uniunii Polonezilor din România, care este locul de muncă și de activitate zilnică a angajaților și conducerii organizației.

Obiceiul vizitelor pastorale este prezent în Biserica creștină încă din secolul al XIII-lea. Acesta capătă forme specifice în funcție de țară și nu întotdeauna are loc în același timp, cum este cazul în Polonia și România, unde începe imediat după Crăciun și durează până pe 2 februarie, în sărbătoarea Întâmpinării Domnului. Cu toate acestea, are întotdeauna același scop. În Biserica Catolică, rezultă direct din dreptul canonic, care prevede că „în îndeplinirea sarcinii de a conduce, parohul se va îngriji în primul rând să-și cunoască propria turmă”. Prin urmare, vizitează pe credincioși în casele lor pentru a-i cunoaște mai bine, dar și pentru a putea împărtăși cu ei grijile și necazurile lor și pentru a-i ajuta la nevoie.

Wizyta duszpasterska w Domu Polskim w Suczawie odbyła się 7 marca. Poświęcił go dziekan Bukowiny i proboszcz parafii pw. św. Jana Nepomucena w Suczawie – ksiądz Alois Farțadi. Podczas kołedy – jak tę wizytę nazywa się potocznie w Polsce – obecny był prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher wraz z małżonką Victorią Longher, wiceprezesi Ștefania Carmen Zielonka i Ștefan Longher, pracownicy Domu Polskiego oraz przedstawiciele suczawskiej Polonii. Odmówiono wspólnie modlitwę i ksiądz dziekan uroczyście poświęcił pomieszczenia Domu Polskiego.

Wizyta duszpasterska odbyła się w przeddzień Dnia Kobiet, dlatego też Panie zostały obdarowane kwiatami, po czym wszyscy zasiedli do stołu, do specjalnie z tej okazji przygotowanego poczęstunku.

Elżbieta Wieruszewska-Calistru
Foto: Ștefania Carmen Zielonka

Vizita pastorală la Casa Polonă din Suceava a avut loc pe 7 martie. Aceasta a fost sfințită de părintele Alois Farțadi, decan de Bucovina și paroh al bisericii „Sfântul Ioan Nepomuk” din Suceava. La sfințirea Casei Polone au fost prezenți președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher și soția sa, Victoria Longher, vicepreședintii Ștefania Carmen Zielonka și Ștefan Longher, angajați ai Casei Polone și reprezentanți ai comunității poloneze din Suceava. A fost rostită o rugăciune comună, iar părintele decan a sfințit în mod solemn încăperile Casei Polone.

Vizita pastorală a avut loc în ajunul Zilei Femeii, astfel doamnele și domnișoarele au primit flori, după care toți cei prezenți au luat loc la o masă, special pregătită cu această ocazie.

CALENDARUL HRAMURILOR 2024 din bisericile romano-catolice din decanatul de Bucovina

- 1.05 – Dorohoi – Sfântul Iosif Muncitorul
- 5.05 – Vicșani – Sfânta Fecioară Maria, Regina Poloniei
- 9.05 – Păltinoasa – Înălțarea Domnului
- 12.05 – Suceava – Sfântul Ioan Nepomuk
- 12.05 – Iacobeni – Sfântul Ioan Nepomuk
- 19.05 – Putna – Coborârea Sfântului Duh
- 19.05 – Solonețu Nou – Coborârea Sfântului Duh
- 26.05 – Gura Humorului – Preasfânta Treime
- 26.05 – Rădăuți – Capela Preasfânta Treime
- 30.05 – Mihăileni – Siret – Trupul și Sângele Domnului
- 2.06 – Vama – Vizita Sfintei Fecioare Maria
- 9.06 – Fălticeni – Sfântul Anton de Padova
- 9.06 – Poiana Micului (biserica veche) – Preasfânta Inimă a lui Isus
- 9.06 – Falcău – Preasfânta Inimă a lui Isus
- 23.06 – Botoșani – Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul
- 29.06 – Voievodeasa – Sfinții Apostoli Petru și Paul
- 7.07 – Gura Putnei – Vizita Sfintei Fecioare la Elisabeta
- 28.07 – Dumbrava – Sfinții Ioachim și Ana
- 28.07 – Pleșa – Sfânta Ana
- 3.08 – Vatra Dornei – Schimbarea la Față
- 11.08 – Moara – Sfântul Maximilian Maria Kolbe
- 15.08 – Cacica – Adormirea Maicii Domnului

KALENDARZ ODPUSTÓW 2024 w kościołach katolickich w dekanacie bukowińskim

- 1.05. – Dorohoi – św. Józefa Robotnika
- 5.05 – Wikszany – NMP Królowej Polski
- 9.05 – Păltinoasa – Wniebowstąpienie Pańskie
- 12.05 – Suczawa – św. Jana Nepomucena
- 12.05 – Iacobeni – św. Jana Nepomucena
- 19.05 – Putna – Zesłanie Ducha Świętego
- 19.05 – Nowy Sołonec – Zesłanie Ducha Świętego
- 26.05 – Gura Humorului – Trójcy Przenajświętszej
- 26.05 – Radowce – kaplica św. Trójcy
- 30.05 – Mihăileni – Seret – Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa
- 2.06 – Vama – Nawiedzenie NMP
- 6.06 – Fălticeni – św. Antoniego z Padwy
- 9.06 – Pojana Mikuli (stary kościół) – Najświętszego Serca Pana Jezusa
- 9.06 – Falcău – Najświętszego Serca Pana Jezusa
- 23.06 – Botoșani – Narodzenie Jana Chrzciciela
- 29.06 – Voievodeasa – św. Apostołów Piotra i Pawła
- 7.07 – Gura Putnei – Nawiedzenie św. Elżbiety przez NMP
- 28.07 – Dumbrava – św. Joachima i Anny
- 28.07 – Plesza – św. Anny
- 3.08 – Vatra Dornei – Przemienienie Pańskie
- 11.08 – Moara – św. Maksymiliana Marii Kolbego
- 15.08 – Kaczyka – Wniebowzięcie NMP
- 15.08 – Dornești – Wniebowzięcie NMP
- 18.08 – Radowce – kaplica św. Rocha

15.08 – Dornești – Adormirea Maicii Domnului
 18.08 – Rădăuți – Capela Sfântul Rochus
 18.08 – Pojorâta – Adormirea Maicii Domnului
 1.09 – Siret – Nașterea Sfinteï Fecioare Maria
 8.09 – Arbore – Nașterea Sfinteï Fecioare Maria
 8.09 – Frasin – Nașterea Sfinteï Fecioare Maria
 8.09 – Rădăuți – Nașterea Sfinteï Fecioare Maria
 8.09 – Vășcăuți – Siret – Înălțarea Sfinteï Cruci
 14.09 – Mitocu Dragomirnei – Înălțarea Sfinteï Cruci
 15.09 – Stulpicani – Înălțarea Sfinteï Cruci
 15.09 – Moldovița – Nașterea Sfinteï Fecioare Maria
 15.09 – Clit – Înălțarea Sfinteï Cruci
 29.09 – Solca – Sfântul Mihail
 29.09 – Dorna Candrenilor – Sfântul Mihail
 5.10 – Cornu Luncii – Regina Sfântului Rozariu
 6.10 – Cacica (hramul secundar) – Regina Sfântului Rozariu
 6.10 – Câmpulung Moldovenesc – Regina Sfântului Rozariu
 19.10 – Poiana Micului (biserica nouă) – Sfântul Ioan Paul al II-lea
 20.10 – Valea Moldovei – Sfântul Dumitru
 27.10 – Baineț – Siret – Isus Cristos Regele Universului
 16.11 – Ițcani – Sfânta Elisabeta

18.08 – Pojorâta – Wniebowzięcie NMP
 1.09 – Seret – Narodzenie NMP
 8.09 – Arbore – Narodzenie NMP
 8.09 – Frasin – Narodzenie NMP
 8.09 – Radowce – Narodzenie NMP
 8.09 – Vășcăuți – Seret – Podwyższenie Krzyża Świętego
 14.09 – Mitocu Dragomirnei – Podwyższenie Krzyża Świętego
 15.09 – Stulpicani – Podwyższenie Krzyża Świętego
 15.09 – Moldovița – Narodzenie NMP
 15.09 – Clit – Podwyższenie Krzyża Świętego
 29.09 – Solca – św. Michała
 29.09 – Dorna-Candrenilor – św. Michała
 5.10 – Cornu Luncii – NMP Różańcowej
 6.10 – Kaczyka (II odpust) – NMP Różańcowej
 6.10 – Câmpulung Moldovenesc – NMP Różańcowej
 19.10 – Pojana Mikuli (nowy kościół) – św. Jana Pawła II
 20.10 – Valea Moldovei – św. Dymitra
 27.10 – Baineț – Seret – Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata
 16.11 – Ițcani – św. Elżbiety Węgierskiej

Jubileusz 100-lecia urodzin w Nowym Sokońcu

Mieszkanca Nowego Sokońca – pani Iuliana Halițchi – doczekała pięknego jubileuszu. Pod koniec lutego ukończyła 100 lat! To niecodzienne wydarzenie. Niewielu udaje się doczekać tak dostojnego wieku. Jubilatka cieszy się dobrym zdrowiem. Z okazji setnych urodzin rodzina, ale także miejscowe władze sprawiły jej wyjątkową uroczystość.

Pani Iuliana Halițchi (z domu Coman) urodziła się 24 lutego 1924 r. w Nowym Sokońcu. Była jedynym dzieckiem Jakoba i Rozalii. Jej rodzice utrzymywali się z pracy na roli i hodowli bydła. Miała zaledwie rok i sześć miesięcy, gdy po wypadku w czasie pracy w polu zmarła jej matka, która w była wtedy w bliźniaczej ciąży. Od tej pory zaczęło się trudne życie Iuliany. Ojciec ożenił się bardzo szybko po stracie żony. Niedługo jednak jego druga żona także zmarła, więc ożenił się po raz trzeci, z Magdaleną, z którą miał potem dwójkę dzieci.

Życie było trudne, biedowali i ciężko pracowali. Iuliana ukończyła cztery klasy szkoły podstawowej i na tym poprzestała, ponieważ były to czasy, kiedy dzieci musiały pracować, żeby wspomagać swo-

Jubileu de 100 de ani la Solonețu Nou

O locuitoare din Solonețu Nou – doamna Iuliana Halițchi – a ajuns să sărbătorească un jubileu frumos. La sfârșitul lunii februarie a împlinit 100 de ani! Acesta este un eveniment deosebit. Nu mulți oameni reușesc să trăiască până la o vârstă atât de demnă. Ea se bucură de o sănătate bună. Cu ocazia celei de-a 100-a aniversări, familia ei și autoritățile locale i-au organizat o sărbătoare specială.

Doamna Iuliana Halițchi (născută Coman) s-a născut pe 24 februarie 1924 la Solonețu Nou. A fost singurul copil al lui Jakob și al Rozaliei. Părinții ei își câștigau traiul din agricultură și creșterea vitelor. Când avea doar un an și șase luni, mama ei, care era însărcinată cu gemeni la acea vreme, a murit în urma unui accident pe câmp. Din acel moment, a început viața dificilă a Iulianeï. Tatăl ei s-a căsătorit foarte repede după pierderea soției sale. La scurt timp, însă, a doua soție a murit și ea, așa că s-a căsătorit pentru a treia oară, cu Magdalena, cu care a avut încă doi copii.

Viața era dificilă, erau săraci și munceau din greu. Iuliana a terminat patru clase de școală prima-

ich rodziców i nie miały czasu na naukę. W rodzinie otrzymała głęboko religijne wychowanie. Była pobożnym dzieckiem. Wspomina, jak codziennie z mamą uczestniczyła w Mszach świętych.

W czasie wojny zostali ewakuowani do Botoszan, ponad 80 km od Nowego Sokoła. Ponieważ nie mogli zabrać ze sobą wszystkiego, rodzice schowali swój dobytek w studni. Ojciec powtarzał wtedy swojej córce, żeby zawsze zakrywała twarz, jak będzie wychodziła z domu. Bał się, że napadną na nią ruscy, bo była młoda i piękna. Jak wrócili do domu po wojnie, nic nie zastali. Wszystko zostało zniszczone, a dobytek rozkradzony.

Iuliana wyszła za mąż 26 października 1947 r. za Kazimierza HaliŃchiego, z którym miała czwórkę dzieci. Dzisiaj ma 12 wnuków, 25 prawnuków i 5 praprawnuków.

Z okazji tak pięknego jubileuszu rodzina sprawiła pani Iulianie niespodziankę. Nie spodziewała się tylu gości. W tym ważnym momencie odwiedzili ją także przedstawiciele gminy Kaczyka – wójt Petru Todosi, Lucica Ciornei i Paul Croitoru. Złożyli jej życzenia, wręczyli dyplom honorowego obywatela gminy, bukiet kwiatów, tort, szampana oraz prezent pieniężny. Wójt Petru Todosi powiedział między innymi, że mieszkańcy tacy jak pani Iuliana „stanowią dla nas wzór do naśladowania, a zasługi położone dla dobra gminy są niezmiernie cenne, dlatego zasługują na szacunek”.

W tej wyjątkowej uroczystości uczestniczył także prezes Związku Polaków w Rumunii Gerwazy Longher wraz z żoną Victorią, która jest wnuczką pani Iuliany.

Z okazji tego pięknego jubileuszu składamy pani Iulianie z głębi serca płynące życzenia pogodnych i szczęśliwych dni, zdrowia i wszelkiej pomyślności.

rą i s-a oprit acolo, pentru că erau acele vremuri în care copiii trebuiau să muncească pentru a-și ajuta părinții și nu aveau timp să învețe. În familie a primit o educație profund religioasă. A fost un copil credincios. Își amintește că participa la liturghii în fiecare zi împreună cu mama ei.

În timpul războiului, au fost evacuați la Botoșani, la peste 80 km de Solonețu Nou. Deoarece nu au putut lua totul cu ei, părinții și-au ascuns bunurile într-o fântână. În acea perioadă, tatăl îi tot spunea fiicei sale să își acopere întotdeauna fața atunci când iese din casă. Îi era teamă că rușii o vor agresa, pentru că era tânără și frumoasă. Când s-au întors acasă după război, nu au găsit nimic. Totul fusese distrus, iar bunurile furate.

Iuliana s-a căsătorit pe 26 octombrie 1947 cu Cazimir HaliŃchi, cu care a avut patru copii. Astăzi are 12 nepoți, 25 de strănepoți și 5 stră-strănepoți.

Cu ocazia unei aniversări atât de frumoase, familia i-a făcut o surpriză doamnei Iuliana. Aceasta nu se aștepta la atât de mulți invitați. Într-un moment atât de important, ea a fost vizitată și de reprezentanții comunei Cacica – primarul Petru Todosi, Lucica Ciornei și Paul Croitoru. Aceștia i-au transmis urări de bine, i-au înmănat, de asemenea, o diplomă de cetățean de onoare al comunei, un buchet de flori, un tort, o șampanie și un cadou în bani. Primarul Petru Todosi a susținut, printre altele, că locuitori precum doamna Iuliana „sunt modele pentru noi, iar meritele depuse pentru binele comunei sunt extrem de valoroase și de aceea merită respectul nostru”.

La această sărbătoare specială a participat și președintele Uniunii Polonezilor din România, Ghervazen Longher, alături de soția sa, Victoria, care este nepoata doamnei Iuliana.

Cu ocazia acestui frumos jubileu, dorim să-i urăm din suflet doamnei Iuliana zile luminoase și fericite, multă sănătate și toate cele bune.

Ștefania Carmen Zielonka

Zdjęcia udostępnione przez rodzinę | Fotografii puse la dispoziție de către familie

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego to coroczne święto obchodzone 21 lutego na całym świecie w celu promocji wielojęzyczności oraz w trosce o ochronę języków używanych w różnych rejonach świata. Ustanowiony został przez UNESCO 17 listopada 1999 r.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego w szkołach, w których nauczany jest język polski jako ojczysty w województwie Suczawa odbyły się różne działania w formie lekcji, konkursów, zabaw, poświęcone promowaniu języka ojczystego, ale też kultury, wartości i symboli narodowych.

21 lutego uczniowie Szkoły Podstawowej im. Krystyny Bochenek w Pojanie Mikuli w wesoły sposób oswajali się z zasadami ortograficznymi, czytali łamańce językowe oraz wiersze w języku polskim, grali także w różne gry planszowe. To wszystko działo się podczas zajęć, zaś na przerwach uczniowie polskiego pochodzenia mieli za zadanie nauczyć uczniów rumuńskich kilku słów w języku polskim.

Z tej wyjątkowej okazji nauczycielka języka polskiego Anetta Buzuk ułożyła piosenkę, którą uczniowie śpiewali na melodię przez nich wybraną:

*Na naszej Pojanie
Słonko sobie świeci.
Tu po polsku mówią
Dorośli i dzieci.*

*Spokojnie żyjemy,
Piękne góry mamy
I nasze tradycje
Zawsze zachowamy.*

Ziua Internațională a Limbii Materne

Ziua Internațională a Limbii Materne este sărbătorită anual pe 21 februarie, în toată lumea și are scopul de a promova multilingvismul și de a proteja limbile folosite în diferite regiuni ale lumii. A fost proclamată de către UNESCO pe 17 noiembrie 1999.

Cu ocazia Zilei Internaționale a Limbii Materne în școlile din județul Suceava unde se predă limba polonă ca limbă maternă au avut loc diferite activități: ore tematice, concursuri, jocuri dedicate promovării limbii materne, dar și a culturii, valorilor și simbolurilor naționale.

Așadar, pe 21 februarie, elevii Școlii Gimnaziale „Krystyna Bochenek” din Poiana Micului, într-o atmosferă veselă, au învățat reguli de ortografie, au făcut exerciții de dicție, au citit poezii în limba polonă și au jucat diverse jocuri. Totul s-a petrecut în timpul orelor, iar pe timpul pauzelor elevii polonezi au avut misiunea de a-i învăța pe elevii români câteva cuvinte în limba polonă.

Cu această ocazie, doamna Anetta Buzuk – profesoară de limba polonă a compus un cântec pe care elevii l-au cântat pe o melodie aleasă de ei.

*Gościa tutaj spotka
Widok dość wesoly:
Krowy nam się pasą
Nad dachami szkoły.*

*Spokojnie żyjemy,
Smutek nas ominie,
Bo przez środek wioski
Rzeka Humor płynie.*

*Nim słońeczko zejdzie
A miesięczek wstanie
Dobrze nam się żyje
Tu w naszej Pojaniu.*

Z kolei uczniowie Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Nowym Soloncu obejrżeli prezentację na temat znaczenia języka ojczystego, której celem było uświadomienie korzyści, jakie czerpią z faktu, że mają możliwość uczenia się swojego języka ojczystego. Ponadto losowali i czytali kartki z łamańcami językowymi, przy czym świetnie się bawili, rozwiązywali krzyżówkę i w kilku słowach opisywali swój język ojczysty.

Okazało się, że język polski jest piękny, kolorowy, bliski sercu, jest to język, w którym uczniowie się modlą, myślą i którego nauczyli się od swoich rodziców i dziadków.

La rândul lor, elevii Școlii Gimnaziale „Henryk Sienkiewicz” din Solonețu Nou, au urmărit o prezentare despre importanța învățării limbii materne, al cărei scop a fost să-i facă conștienți de beneficiile pe care le obțin, având posibilitatea de a învăța limba lor maternă. În plus, au tras la sorți și au citit cartonașe cu exerciții de dicție, ocazie cu care s-au distrat de minune, au rezolvat un rebus și au descris limba lor maternă în câteva cuvinte.

A reieșit că limba polonă este frumoasă, colorată, aproape de inimile lor, este limba în care se roagă, gândesc și pe care au învățat-o de la părinții și bunicii lor.

W tym miejscu chcemy podziękować Štefaniei Carmen Zielonka – wiceprezes Związku Polaków w Rumunii za to, że przyjęła nasze zaproszenie i przyjechała na nasze zajęcia oraz Związkowi Polaków w Rumunii, który zawsze włącza się w działania organizowane przez wszystkie szkoły, w których nauczany jest język polski.

Tekst i zdjęcia | Text și fotografii: Maria Ostrowschi-Chahula, Edviga Molner

Centrum Języka i Kultury Polskiej w Krajowej

Centrum Języka i Kultury Polskiej w Krajowej ma już dziesięć lat! Na 18 kwietnia zaplanowano wydarzenie jubileuszowe. Zanim jednak zdamy czytelnikom z nich relację, zapraszamy do bliźszego poznania Centrum, jego działalności i dotychczasowych osiągnięć.

Centrum Języka i Kultury Polskiej przy Uniwersytecie w Krajowej zostało uroczystie otwarte 22 stycznia 2014 r. i jest jednym ze strategicznych projektów partnerskich pomiędzy Uniwersytetem w Krajowej a Ambasadą RP w Bukareszcie.

Z utworzeniem tego Centrum na Uniwersytecie w Krajowej wiążą się także wydarzenia historyczne. W czasie II wojny światowej wielu Polaków, na czele z marszałkiem Edwardem Rydzem-Šmigłym, a nawet prezydentem RP Ignacym Mościckim, znalazło schronienie w Muzeum Sztuki w Krajowej, dawnym pałacu Jeana Mihaila. Do dziś na cmentarzu katolickim w Krajowej zachowała się największa liczba polskich grobów w Rumunii, bo aż 37.

Dorim să mulțumim Štefaniei Carmen Zielonka – vicepreședintele Uniunii Polonezilor din România pentru că a dat curs invitației și a venit la activitatea noastră, precum și Uniunii Polonezilor din România, care se implică mereu în activitățile organizate de toate școlile în care se predă limba polonă maternă.

Centrul de Limbă și Cultură Poloneză din Craiova

Centrul de Limbă și Cultură Poloneză din Craiova a împlinit zece ani! Manifestările aniversare se vor desfășura pe 18 aprilie. Înșă, înainte de a le prezenta cititorilor noștri, vă invităm să aflați mai multe despre acest centru, precum și despre activitățile și realizările sale de până acum.

Centrul de Limbă și Cultură Poloneză din cadrul Universității din Craiova a fost inaugurat pe data de 22 ianuarie 2014 și este unul dintre proiectele strategice de parteneriat între Universitatea din Craiova și Ambasada Republicii Polone la București.

De înființarea acestui centru la Universitatea din Craiova se leagă și evenimente istorice. În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial mulți polonezi, în frunte cu mareșalul Edward Rydz-Šmigły și chiar președintele Poloniei – Ignacy Mościcki – și-au găsit adăpost la Muzeul de Artă din Craiova, fostul palat al lui Jean Mihail. Până astăzi, la Cimitirul Catolic din Craiova, s-a păstrat cel mai mare număr de morminte poloneze din România și anume 37.

Główne cele Centrum to promocja polskiej kultury, języka i literatury poprzez organizowanie wystaw, konferencji, wieczorów filmowych, muzyki, poezji i kuchni polskiej. W Centrum prowadzone są także bezpłatne kursy języka i kultury polskiej dla studentów Uniwersytetu w Krajojew, biznesmenów, a także dla wszystkich osób zainteresowanych bliższym poznaniem Polski. W każdym roku akademickim ponad 20 studentów z różnych wydziałów uczy się języka polskiego w trzech grupach zaawansowania. Jednym z celów Centrum jest także wspieranie przedsiębiorców z regionu chcących współpracować z polskimi firmami.

Studenci Języka i Kultury Polskiej mogą korzystać z wymiany doświadczeń, takich jak stypendia na letnie kursy języka i kultury polskiej na różnych uczelniach w Polsce czy stypendia ministerialne na podstawie dokumentu o współpracy dwustronnej. Centrum pomaga również w nawiązywaniu partnerstw Erasmus+ i umów dwustronnych z polskimi uczelniami, co ułatwia wymianę akademicką pomiędzy studentami i kadrami dydaktyczną.

Główne wydarzenia zorganizowane dotychczas przez Centrum Kultury Polskiej to: Forum polskich biznesmenów, które odbyło się we współpracy z Urzędem Miasta Krajojew i Izbą Przemysłowo-Handlową Dolj, uroczystości upamiętniające 75. rocznicę wybuchu II wojny światowej i przyjęcia polskich uchodźców w Rumunii (z udziałem Marszałka Senatu RP Bogdana Borusewicza), doroczne uroczystości z okazji Święta Niepodległości Polski czy z okazji Święta Konstytucji we współpracy z władzami lokalnymi i instytucjami kultury w Krajojew.

W ciągu dziesięciu lat swojej działalności Centrum zorganizowało wernisaże wielu ciekawych

Obiectivele principale ale centrului reprezintă promovarea culturii, limbii și literaturii polone prin organizarea de expoziții, conferințe, seri de film, muzică, poezie și bucătărie poloneză. În cadrul centrului se desfășoară și cursuri gratuite de limbă și cultură polonă pentru studenții Universității din Craiova, oameni de afaceri, precum și pentru toți cei interesați de a cunoaște mai îndeaproape Polonia. În fiecare an universitar peste 20 de studenți de la diferite facultăți învață limba polonă în trei grupe de avansare. De asemenea, unul dintre obiectivele centrului este sprijinirea oamenilor de afaceri din regiune care vor să colaboreze cu firmele din Polonia.

Studenții centrului pot beneficia de schimburi de experiență, precum: burse la cursurile de vară de limbă și cultură polonă la diferite universități din Polonia sau burse ministeriale în baza documentului de colaborare bilaterală. Centrul ajută, de asemenea, la stabilirea de parteneriate Erasmus+ și acorduri bilaterale cu universitățile poloneze, ceea ce facilitează schimbul academic între studenți și cadrele didactice.

Printre principalele evenimente organizate de Centrul de Limbă și Cultură Poloneză se află: Forumul Oamenilor de Afaceri Polonezi în colaborare cu Primăria Municipiului Craiova și Camera de Comerț și Industrie Dolj, festivități de comemorare a 75 de ani de la izbucnirea celui de-Al Doilea Război Mondial și primirea refugiaților polonezi în România (cu participarea Mareșalului Senatului RP Bogdan Borusewicz), festivități anuale de sărbătorire a Zilei Independenței Poloniei și a Zilei Constituției Poloniei în colaborare cu autoritățile locale și instituțiile de cultură din Craiova.

În cei zece ani de activitate, centrul a organizat vernisaje a numeroase expoziții interesante: Filme românești în afișul polonez, În ritmul epocii. Viața

wystaw: Filmy rumuńskie w polskim plakacie; W rytmie epoki. Życie Kazimierzy Hłakowiczówny, we współpracy z Teatrem Narodowym „Marin Sorescu” (z udziałem Ambasadora RP); Kolory prawosławia. Polska (z udziałem Ambasadora RP); LOT nad Polską (z udziałem Ambasadora RP); 15 lat Polski w Unii Europejskiej; Życie codzienne Polaków na uchodźstwie w Rumunii (1939-1947), we współpracy z Muzeum Sztuki (z udziałem Ambasadora RP); Poznań po europejsku, Europa po poznańsku (z udziałem Ambasadora RP); Nowoczesny plakat polski: Tomasz Bogusławski, Ryszard Kajzer, Sebastian Kubica, we współpracy z Filharmonią Oltenia; Tadeusz Kościuszko – cena wolności; Parki Narodowe w Polsce (z udziałem Ambasadora RP); Polki i Rumunki, które zmieniły świat, we współpracy z Urzędem Miasta Krajowa i Instytutem Polskim w Bukareszcie; 40. rocznica rewolucji Solidarności; Język polski – Polszczyzna; Józef Piłsudski – mąż stanu Polski i Europy, we współpracy z Radą Okręgu Dolj i Instytutem Polskim w Bukareszcie (z udziałem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego); Zimna wojna. Krótka historia podzielnego świata, we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej, oddział w Warszawie; Enigma. Odszyfrować zwycięstwo, we współpracy z Instytutem Polskim w Bukareszcie.

Kazimierei Hłakowiczówna, în colaborare cu Teatrul Național „Marin Sorescu” (cu participarea Ambasadorului Poloniei), Culorile ortodoxiei. Polonia (cu participarea Ambasadorului Poloniei), Zbor deasupra Poloniei (cu participarea Ambasadorului Poloniei), Viața de zi cu zi a polonezilor în refugiul românesc (1939-1947), în colaborare cu Muzeul de Artă din Craiova (cu participarea Ambasadorului Poloniei), expoziția despre orașul polonez Poznań – „Poznań à la Europa, Europa à la Poznań” (cu participarea Ambasadorului Poloniei), Afișul modern polonez: Tomasz Bogusławski, Ryszard Kajzer, Sebastian Kubica, în colaborare cu Filarmonica Oltenia, Tadeusz Kościuszko – prețul libertății, Polonia. 15 ani în Uniunea Europeană, Parcuri Naționale din Polonia (cu participarea Ambasadorului Poloniei), Poloneze și românce care au schimbat lumea, în colaborare cu Primăria Municipiului Craiova și Institutul Polonez din București, 40 de ani de la Revoluția Solidarității, Despre limba polonă. Polszczyzna, Józef Piłsudski – om de stat al Poloniei și al Europei, în colaborare cu Consiliul Județean Dolj și Institutul Polonez din București (cu participarea Mareșalului Voievodatului Varmia și Mazuria), Războiul Rece. O scurtă istorie a unei lumi divizate, în colaborare cu Institutul Memoriei Naționale din Polonia, Enigma. Victoria deciptării, în colaborare cu Institutul Polonez din București.

Centrum ma także na swoim koncie organizację międzynarodowych konferencji: „Rumuni i Polacy: zbieżności historyczne” (18-19 kwietnia 2024 r.), „1918: Polska i Rumunia – równoległe losy” (2017 r., z udziałem Ambasadora RP); „Polacy w Rumunii – tylko znacząca przeszłość czy też obiecująca przyszłość” (2014 r., z udziałem Ambasadora RP).

Centrum organizuje również warsztaty dla uczniów (partnerstwa z Liceum Teoretycznym im. Henri Coandă i Kolegium Narodowym im. Frații Buzești w Krajowej), promocje książek, wieczory filmu polskiego, muzyczne czy gier, tradycyjne wieczory świąteczne na Wielkanoc i z okazji Wigilii.

Centrum a organizat, de asemenea, o serie de conferințe internaționale: „Români și polonezi: convergențe istorice” (18-19 aprilie 2024), „1918: Polonia și România – destine paralele” (2017, cu participarea Ambasadorului Poloniei), „Polonezi în România – doar un trecut de seamă sau și un viitor promițător” (2014, cu participarea Ambasadorului Poloniei).

Centrum organizează, de asemenea, ateliere pentru elevi (parteneriate cu Liceul Teoretic „Henri Coandă” și Colegiul Național „Frații Buzești” din Craiova), lansări de carte, seri de film polonez, seri de muzică, jocuri, întâlniri tradiționale de Ajunul Crăciunului și Paște.

WIGILIA | AJUNUL CRĂCIUNULUI

WIELKANOC | PAȘTELE

Od 2018 r. Centrum Języka i Kultury Polskiej w Krajowej współpracuje z żołnierzami Polskiego Kontyngentu Wojskowego stacjonującego w Rumunii, w Krajowej, w ramach inicjatywy wzmocnienia wschodniej flanki NATO. Oprócz wspólnych aktywności żołnierzy ze studentami języka polskiego, tradycją stały się też coroczne obchody w Centrum Święta Narodowego Rumunii (1 grudnia) na znak przyjaźni polsko-rumuńskiej, w których biorą udział polscy żołnierze i blogerzy z Oltenii.

Facebook: Centrul de Limbă și Cultură Poloneză Craiova

Siedziba: ul. Tehnicii, nr 4, dzielnica Lăpuș (Biblioteka Uniwersytecka)

Adres e-mail: clcp.craiova@gmail.com

Dyrektor: lektor dr Magdalena Filary

Din anul 2018 Centrul de Limbă și Cultură Poloneză din Craiova colaborează cu soldații de la Contingentul Militar Polonez dislocat în România, la Craiova, în cadrul inițiativei de întărire a flancului estic al NATO. Pe lângă activitățile comune cu studenții de limba polonă, sărbătorirea în fiecare an împreună cu bloggerii din Oltenia a Zilei Naționale a României (1 decembrie) în semn de prietenie polono-romană a devenit deja o tradiție.

Facebook: Centrul de Limbă și Cultură Poloneză Craiova

Sediul: str. Tehnicii, nr. 4, cartier Lăpuș (Biblioteka Universității din Craiova)

Adresa de e-mail: clcp.craiova@gmail.com

Director: lect. dr. Magdalena Filary

Magdalena Filary

Zdjęcia udostępnione przez autorkę | Fotografii puse la dispoziție de către autoare

Copiii polonezi din Moara și din Solonețu Nou la Cârlibaba

În perioada 26 februarie-1 martie 2024 s-au desfășurat activități de formare cultural-artistică pentru copiii polonezi din Moara și din Solonețu Nou. Acestea au avut loc în localitatea Cârlibaba. Inițiatorul acestui proiect a fost Uniunea Polonezilor din România în colaborare cu inspectorul școlar pentru limba maternă polonă, prof. Cristina-Maria Albu și cu doamna Ana Zielonka coordonatorul ansamblului „Sołonzanka” din Solonețu Nou.

Acestea fac parte dintr-un proiect al cărui obiectiv principal îl reprezintă derularea unor activități educative și cultural-artistice care să contribuie la

Dzici polonijne z Moary i Nowego Sołońca w Kirlibabie

W dniach od 26 lutego do 1 marca br. zorganizowano dla dzieci polonijnych z Moary i Nowego Sołońca zajęcia kulturalno-artystyczne. Odbyły się one w miejscowości Kirlibaba. Zrealizował je Związek Polaków w Rumunii we współpracy z inspektorem ds. języka polskiego ojczystego w Wojewódzkim Kuratorium Szkolnym Cristiną-Marią Albu oraz Aną Zielonką – kierownikiem zespołu „Sołonzanka” z Nowego Sołońca.

Są one częścią projektu, którego celem jest prowadzenie działań edukacyjnych i kulturalno-artystycznych, mających służyć rozwojowi osobistemu

dezvoltarea personală a copiilor implicați și la menținerea și transmiterea tradițiilor poloneze.

La activități au participat copii din Moara coordonați de doamna inspector, prof. Cristina-Maria Albu, iar formatori au fost copiii din ansamblul „Sołonzanka” și coordonatorul ansamblului, doamna Ana Zielonka.

Pe parcursul celor cinci zile copiii au învățat dansurile: „Harkan”, „Bukowinianka”, „Kosa”, „Kryncuny”, „Jasio”, „Dolinianka”, „Dawidenka”, „Czoban”, „Syrba”, imnul Poloniei și cântece poloneze precum: „Jak długo w sercach naszych”, „Kraj rodzinny”, au realizat coșulețe tradiționale poloneze care vor fi folosite de Paște, iar la final au susținut un program artistic.

Prin activitățile din cadrul acestui proiect se contribuie la educarea copiilor pentru păstrarea tradițiilor poloneze, la cunoașterea, stimularea și afirmarea potențialului artistic al copiilor din comunitățile poloneze din Moara și din Solonețu Nou.

Acest proiect va continua și în perioada următoare având drept scop menținerea, transmiterea și promovarea obiceiurilor și tradițiilor poloneze din Bucovina.

Mulțumim Uniunii Polonezilor din România și președintelui acesteia, domnului deputat Ghervazen Longher, pentru organizarea activităților și pentru susținerea educației și valorilor culturale specifice polonezilor din Bucovina.

prof. Cristina-Maria Albu

– inspector școlar pentru limba maternă polonă

de copii, dar și păstrării și transmiterii tradițiilor poloneze, precum și educării și promovării acestor tradiții în rândul tinerilor, dar și al copiilor din comunitățile poloneze din România și din Polonia.

W działaniach uczestniczyły dzieci polonijne z Moary, koordynowane przez inspektor Cristinę-Marię Albu, a prowadzącymi zajęcia byli członkowie zespołu „Sołonzanka” i jego kierownik Ana Zielonka.

W ciągu pięciu dni dzieci nauczyły się góralskich tańców: harkan, bukowinianka, kosa, kryncuny, jasio, dolinianka, dawidenka, czoban i syrba oraz polskiego hymnu i kilku polskich piosenek, między innymi „Jak długo w sercach naszych”, „Kraj rodzinny”, wykonały także tradycyjne koszyczki na Wielkanoc, a na koniec zaprezentowały program artystyczny.

Działania w ramach tego projektu przyczyniają się do edukacji dzieci w zakresie zachowania polskich tradycji, ale także do poznania, aktywizacji i wspierania potencjału artystycznego dzieci z polskich społeczności z Moary i Nowego Sokoła.

Projekt będzie miał swoją kontynuację, aby wspierać zachowanie i przekazywanie kolejnym pokoleniom zwyczajów i tradycji Polaków mieszkających na Bukowinie oraz aby je promować.

Dziękujemy Związkowi Polaków w Rumunii oraz jego prezesowi, posłowi Gerwazemu Longherowi za zorganizowanie tych działań oraz za wspieranie edukacji i wartości kulturowych Polaków na Bukowinie.

Tłum. Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Zdjęcia nadesłane przez autorkę | Fotografii trimise de către autoare

Śladami przodków

W dniach 23-25 lutego br. Związek Polaków w Rumunii zrealizował projekt pod nazwą „Śladami przodków”, w którym udział wzięła młodzież z zespołu „Sołonzanka” z Nowego Sołońca. Młodzi ludzie przez kilka dni przebywali razem w miejscowości Bicaz, w woj. Neamț.

Pałac w Bicaz, wybudowany w 1912 r. za panowania Karola I, był posiadłością królewską przeznaczoną na miejsce letnich pobytów rodziny królewskiej. Pałac gościł także prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego (w latach 1926-1939) między 10 września i 4 listopada 1939 r. Obecnie ma w nim swoją siedzibę Urząd Miejski. Na jego fasadzie znajduje się tablica upamiętniająca pobyt Ignacego Mościckiego.

W ramach projektu młodzież zapoznała się z historią pobytu w Bicaz prezydenta Ignacego Mościckiego, który zmuszony dramatycznymi okolicznościami musiał opuścić kraj po niemieckiej, a potem sowieckiej napaści na Polskę we wrześniu 1939 r. i udać się na wygnanie do Rumunii. To ważne, aby młodzi ludzie mogli poznawać tego rodzaju miejsca, związane z Polakami, Polską i jej historią i utrzymywać o nich pamięć.

Podczas pobytu w Bicaz młodzież przeprowadziła również warsztaty wokalne, pracując nad piosenkami z repertuaru zespołu „Sołonzanka”. Była to okazja do nauki, wypoczynku, do wspólnego spędzania czasu i integracji, ale też czas na ważne rozmowy na temat roli młodego pokolenia w działalności Związku Polaków w Rumunii.

W projekcie uczestniczyli również wiceprezesi Związku Polaków w Rumunii: *Ștefania Carmen Zielonka* i *Ștefan Longher*.

Ștefania Carmen Zielonka

Zdjęcia uczestników | Fotografii ale participanților

Pe urmele strămoșilor

În perioada 23-25 februarie a.c., Uniunea Polonezilor din România a organizat un proiect intitulat „Pe urmele strămoșilor” la care au participat tineri din ansamblul „Sołonzanka” din Solonețu Nou. În cadrul proiectului, timp de câteva zile tinerii au petrecut împreună câteva zile în localitatea Bicaz, în județul Neamț.

Palatul din Bicaz, ridicat în anul 1912, în timpul domniei lui Carol I, a făcut parte din domeniul Coroanei Regale și a fost destinat familiei regale pentru petrecerea vacanțelor. A fost și „gazda” primitoare pentru președintele Republicii Polone Ignacy Mościcki (1926-1939) între 19 septembrie și 4 noiembrie 1939. În prezent este sediul Primăriei. Găzduirea este și astăzi amintită de o placă amplasată pe fațada clădirii.

În cadrul proiectului tinerii au cunoscut istoria găzduirii la Bicaz a președintelui Ignacy Mościcki care a fost obligat de împrejurările dramatice din septembrie 1939, după invazia germană și apoi sovietică a Poloniei să părăsească țara și să se refugieze în România. Este foarte important ca tinerii să poată cunoaște aceste locuri, legate de polonezi, Polonia și pentru istoria sa, și să păstreze vie memoria lor.

La Bicaz, tinerii au realizat, de asemenea, ateliere vocale, interpretând cântece din repertoriul ansamblului „Sołonzanka”. A fost un prilej de a învăța, de a se odihni, de a petrece timp împreună și de a se integra, dar și un moment de dezbateri importante despre rolul tinerei generații în activitățile Uniunii Polonezilor din România.

La acest proiect au participat și vicepreședinții Uniunii Polonezilor din România: *Ștefania Carmen Zielonka* și *Ștefan Longher*.

PATRONI ROKU 2024

PATRONII ANULUI 2024

Zygmunt Miłkowski

„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dwusetną rocznicę urodzin Zygmunta Miłkowskiego-Jeża, żołnierza i pisarza, wytrwałego działacza niepodległościowego, twórcy idei obrony czynnej i skarbu narodowego, ustanowił rok 2024 Rokiem Zygmunta Miłkowskiego” – głosi tekst uchwały przyjętej przez Sejm RP.

Urodził się 23 marca 1824 r. w Saracei na Podolu, w rodzinie oficera napoleońskiego. Uczył się i studiował w Odessie i Kijowie, gdzie organizował konspirację niepodległościową. Po wybuchu Wiosny Ludów przedostał się na Węgry i uczestniczył w walkach powstańczych w Legionie Polskim gen. Józefa Wybickiego. Następnie przez Turcję dostał się na Zachód, ale niebawem jako emisariusz Towarzystwa Demokratycznego Polskiego działał w Kijowie. Po dekonspiracji uciekł do Mołdawii i był przez wiele lat emisariuszem na terenie Bałkanów. Stworzył tam ośrodek pośredniczący między

„Seimul Republicii Polone, cu ocazia bicentinarului nașterii lui Zygmunt Miłkowski-Jeż, soldat și scriitor, activist perseverent pentru independență, creator al ideii de apărare activă și al tezaurului de stat, a decretat anul 2024, Anul lui Zygmunt Miłkowski-Jeż” – spune textul rezoluției adoptate de Seimul Republicii Polone.

S-a născut pe 23 martie 1824 în localitatea Sărăței, în Podolia, în familia unui ofițer napoleonian. A învățat și a studiat la Odesa și Kiev unde organiza conspirații de independență. După izbucnirea Primăverii Popoarelor a ajuns în Ungaria și a participat la luptele insurgenților în Legiunea Poloneză a generalului Józef Wybicki. După aceea, prin Turcia, a ajuns în Occident, dar în scurt timp a devenit emisar al Societății Democratice Poloneze și a activat la Kiev. După deconspirare a fugit în Moldova și a fost timp de mulți ani emisar pe teritoriul Balcanilor. A înființat acolo un centru de conexiune între refugiații

uchodźstwem polskim w Paryżu a konspiracją na Ukrainie. Walczył w powstaniu styczniowym, a po jego upadku działał w Zjednoczeniu Emigracji Polskiej i wydawał paryskie pismo „Niepodległość”. W roku 1872 osiadł w Szwajcarii. Był współtwórcą założonej w Zurychu tajnej organizacji Liga Polska, której program zakładał odbudowę Polski jako demokratycznej republiki.

Jako powieściopisarz zadebiutował utworem „Wasył Hołub”, opublikowanym w 1858 r. w „Dzienniku Literackim”. Miłkowski pod pseudonimem literackim Teodor Tomasz Jeż był jednym z najpłodniejszych, obok Kraszewskiego, pisarzy polskich. Był autorem 80 powieści, w których opisywał życie Polaków i Ukraińców na terenie Rusi. Dokumentował etnografię epoki oraz relacje etniczne i społeczne szlachty i chłopów, sagi rodzinne, a także był twórcą obszernej publicystyki społeczno-politycznej. W opublikowanym w 1887 r. tekście „Rzecz o obronie czynnej i o skarbie narodowym” poddał ostrej krytyce bierną obronę i politykę ugody z zaborcami, postulując przygotowanie się do walki zbrojnej i gromadzenie w tym celu niezbędnych środków – skarbu narodowego.

Zmarł 11 stycznia 1915 r. w Lozannie. Został pochowany na cmentarzu Bois-de-Vaux. Jego pogrzeb był manifestacją jednoczącą wszystkie polskie środowiska polityczne. Uczestniczyli w nim m.in. Ignacy Jan Paderewski i Henryk Sienkiewicz.

Postanowieniem prezydenta RP Ignacego Mościckiego z 9 października 1933 r. został odznaczony pośmiertnie Krzyżem Niepodległości z Mieczami za pracę w dziele odzyskania niepodległości.

Barbara Breabăn

polonezi din Paris și conspirația din Ucraina. A luptat în Insurecția din ianuarie, iar după eșecul acesteia a activat în Emigrația Unită Poloneză și a editat revista pariziană „Independența”. În anul 1872 s-a stabilit în Elveția. A fost coautorul organizației clandestine Liga Poloneză, înființată la Zürich, prin al cărei program milita pentru reconstrucția Poloniei ca o republică democrată.

Ca romancier a debutat cu opera „Wasył Hołub”, publicată în anul 1858 în jurnalul „Dziennik Literacki”. Miłkowski, sub pseudonimul literar Teodor Tomasz Jeż, a fost unul din cei mai prolifici scriitori polonezi, alături de Kraszewski. A fost autorul a 80 de romane în care descria viața polonezilor și a ucrainenilor pe teritoriul Rusiei. A documentat etnografia epocii, precum și relațiile etnice și sociale ale nobilimii și ale țăranilor, saga unor familii și, de asemenea, a fost creatorul unei extinse publicistici social-politice. În textul publicat în 1887, „Rzecz o obronie czynnej i o skarbie narodowym” (Despre apărarea activă și tezaurul național) a criticat aspru apărarea pasivă și politica de compromis cu invadatorii, postulând pregătirea pentru lupta armată și strângerea fondurilor necesare în acest scop – tezaurul național.

A murit pe 11 ianuarie 1915 la Lausanne. A fost înmormântat în cimitirul Bois-de-Vaux. În mormântarea lui a fost o manifestare care a unit toate cercurile politice poloneze. Au participat, printre alții, Ignacy Jan Paderewski și Henryk Sienkiewicz.

Prin decizia din 9 octombrie 1933 a președintelui RP, Ignacy Mościcki, i s-a acordat postum, Crucea Independenței cu Săbii pentru truda sa în recăștigarea independenței.

Rok Edukacji Ekonomicznej

Widząc istotną rolę, jaką pełni edukacja z zakresu wiedzy ekonomicznej, zarówno w codziennym życiu Polek i Polaków, jak i w szerokim ujęciu – w wymiarze efektywnego rozwoju państwa i wzmacniania jego potencjału gospodarczego, Senat RP ustanowił rok 2024 Rokiem Edukacji Ekonomicznej.

W ślad za uchwałą Senatu organizacyjne porozumienie na rzecz zainicjowania edukacji ekonomicznej zawarło pięć kluczowych dla edukacji ekonomicznej w Polsce organizacji, to jest: Warszawski Instytut Bankowości (koordynator), Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Fundacja Giełdy Papierów

Anul Educației Economice

Văzând rolul important pe care îl joacă instruirea în domeniul cunoștințelor economice, atât în viața de zi cu zi, cât și în sens mai larg – în ceea ce privește dezvoltarea efectivă a țării și dezvoltarea potențialului economic al acesteia, Senatul a declarat anul 2024 ca An al Educației Economice.

În urma rezoluției Senatului, acordul organizațional de inițiere a educației economice a inclus cinci organizații cheie pentru educația economică în Polonia, și anume: Institutul Bancar din Varșovia (coordonator), Asociația Economică Poloneză, Fundația

Wartościowych, Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, Związek Harcerstwa Polskiego.

Senatorowie chcą w ten sposób docenić poczynione na przestrzeni ostatnich stu lat wysiłki tysięcy osób i instytucji zaangażowanych w popularyzowanie i przekazywanie tej także ważnej wiedzy. Kierując się słowami Władysława Grabskiego: „Edukacja ekonomiczna stanowi fundament dobrobytu narodowego i osobistego, chcemy wzmocnić dążenia świata ekonomii i edukacji do podmiotowej obecności edukacji ekonomicznej w polskim życiu społecznym, gospodarczym i politycznym” – czytamy w uchwale.

W roku 2024 minie równo 100 lat od kilku ważnych dla ekonomii państwa wydarzeń: wprowadzenia reform gospodarczych Władysława Grabskiego, powstania waluty narodowej – polskiego złotego, powstania Banku Polskiego, powstania Banku Gospodarstwa Krajowego oraz wydania książki Janusza Korczaka „Bankructwo małego Dżeka”.

W dniu 11 stycznia 1924 r. Sejm II Rzeczypospolitej uchwalił ustawę o naprawie skarbu państwa i reformie walutowej. Była to jedna z kluczowych reform premiera Władysława Grabskiego, która doprowadziła m.in. do ustabilizowania waluty i pokonania hiperinflacji. Z tej okazji 11 stycznia 2024 r. odbyła się ogólnopolska lekcja pt. „Reformy gospodarcze Władysława Grabskiego, a współczesne wyzwania”. Poprowadził ją prof. Witold Orłowski – ekonomista i edukator oraz Waldemar Zbytek – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Roku Edukacji Ekonomicznej 2024. W trakcie lekcji, nawiązując do historycznych reform gospodarczych, omówiono współczesne wyzwania i trudności przed jakimi stoi Polska i świat.

Rok Edukacji Ekonomicznej zakończy się w styczniu 2025 r.. Jest okazją do propagowania i zgłębiania wiedzy ekonomicznej.

Bursei de Valori, Fundația Antreprenoriat pentru Tineret, Uniunea Cercetașilor Polonezi.

În acest fel, senatorii doresc să aprecieze eforturile depuse în ultima sută de ani de mii de oameni și instituții implicate în popularizarea și transmiterea acestor cunoștințe atât de importante. Ghidați de cuvintele lui Władysław Grabski „Educația economică este fundamentul bunăstării naționale și personale, dorim să întărim eforturile lumii economiei și educației pentru o prezență activă a educației economice în viața socială, economică și politică poloneză” – citim în rezoluție.

În anul 2024 se vor împlini exact o sută de ani de când au fost introduse reformele economice ale lui Władysław Grabski, a fost creată moneda națională – zlotul polonez, a fost înființată Banca Poloneză și Banca Națională Agricolă și publicată cartea lui Janusz Korczak „Bankructwo małego Dżeka” (Faliamentul micului Dżek).

În ziua de 11 ianuarie 1924, Seimul celei de a II-a Republicii Poloneze a adoptat Legea privind consolidarea trezoreriei statului și reforma monetară. A fost una dintre reformele cheie ale primului ministru Władysław Grabski, care a condus, printre altele, la stabilizarea monedei și depășirea hiperinflației. Cu această ocazie în ziua de 11 ianuarie 2024 a avut loc o lecție la nivel național intitulată „Reformele economice ale lui Władysław Grabski și provocările contemporane”. A fost condusă de profesorul Witold Orłowski – economist și educator și de Waldemar Zbytek – președintele comitetului de organizare a Anului Educației Economice 2024. În timpul lecției, referitor la reformele economice istorice, au fost discutate provocările și dificultățile contemporane cu care se confruntă Polonia și lumea.

Anul Educației Economice se va finaliza în ianuarie 2025. Reprezintă o oportunitate de a promova și aprofunda cunoștințele economice.

Barbara Breabăn

**KRONIKA BUKOWIŃSKICH
POLAKÓW**

1897

**CRONICA POLONEZILOR
BUCOVINENI**

MARZEC

03.01. – Czerniowce: Polak Teofil Żurakowski obchodził ćwierćwiecze pracy urzędniczej na kolei państwowej. Z tego powodu TBPiCP wystosowało doń jako gorliwego członka pismo gratulacyjne.

MARTIE

03.01. – Cernăuți: Polonezul Teofil Żurakowski a sărbătorit un sfert de secol de muncă în calitate de funcționar la calea ferată națională. Cu această ocazie, APAF și L i-a trimis, ca unui membru zelos, o scrisoare de felicitare.

03.01. – Paszkany: J. Januszowski napisał o życiu tamtejszej Polonii.

03.06. – Czerniowce, sala TBPiCP: Urządzona przez wydział „Sokoła” pierwsza wieczornica dla mężczyzn celem poszerzenia idei sokolej, wiedzy i ćwiczeń cielesnych.

03.<07. – Katowice: Tragiczna śmierć dr. Lesława Borońskiego, adwokata, publicysty, wydawcy „Nowej Reformy”, sekretarza Zarządu TSL w Krakowie, znanego w Krakowie i kraju. Z powodu jego zgonu czerniowieckie Koło Pań TSL wysłało do prezesa dr. Adama Asnyka „telegram z wyrazami żalu po stracie zasłużonego męża, a troskliwego opiekuna spraw polskich”.

03.07. – Czerniowce: Ukazał się 19. numer 15. rocznika „Gazety Polskiej”, a nim m.in. artykuły: „Dom Polski w Czerniowcach”, „Ruch wyborczy”, „Powódz w Kołomyi”, „Spod carskich rządów”.

03.07. – Czerniowce: Doroczne walne zgromadzenie członków Towarzystwa Katolickiej Młodzieży Rękodzielniczej.

03.12. – Czerniowce: Wybory posła do Rady Państwa. Kandydowali Antoni bar. Kochanowski (wieloletni prezydent Czerniowiec) i dr B. Straucher. Bukowińskie Koło Polskie wezwało rodaków do oddania głosów na A. Kochanowskiego.

03.13. – Czerniowce: Wieczornica „Sokoła” z pogadanką dr. Eugeniusza Mitkiewicza o higienie gimnastycznej oraz z zapasami o nagrodę dwóch członków „Sokoła”.

03.<14. – Lwów: Znany z dobroczynności Maurycy Lazarus (dyrektor tutejszego Banku Hipotecznego) z powodu trzydziestoletniego jubileuszu służbowego przeznaczył 100 tys. złr na wybudowanie we Lwowie szpitala na 80 łóżek, a gdyby to nie wystarczyło gotów jest dodać jeszcze 20 tys.

03<14. – Czerniowce: W związku z nachalną i terrorystyczną agitacją socjalistyczną powstały lub przekształciły się tutaj organizacje robotnicze i przedsiębiorców. Powstała katolicka „Przyjaźń”, zrzeszająca Polaków i Niemców z kuratorem ks. Eberhardtem T.J., prezesem Ludwarem (radny miasta) i wiceprezesem Mikołajem Zajączkowskim. Zreorganizowało się Stowarzyszenie Katolickiej Młodzieży Rękodzielniczej. Jego prezesem został ks. kan. Józef Schmid, a jego zastępcą Broczkowski.

03.14. – Czerniowce, sala TBPiCP: Walne zgromadzenie członków TBPiCP w sprawie zaciągnięcia długu na budowę Domu Polskiego.

03.01. – Paścani: J. Januszowski a scris despre viața diasporei poloneze de acolo.

03.06. – Cernăuți, sala APAF și L: A avut loc prima serată pentru bărbați, organizată de consiliul de conducere al Societății de Gimnastică „Sokół” cu scopul de a populariza ideea de șoim, cunoștințele și exercițiile fizice.

03.<07. – Katowice: Dr. Lesław Boroński, avocat, publicist, editor al ziarului „Nowa Reforma”, secretar al consiliului de conducere al SŞP din Cracovia, cunoscut în Cracovia și în țară, a murit într-un mod tragic. Din cauza decesului său, Cercul SŞP al Doamnelor din Cernăuți a trimis președintelui său, dr. Adam Asnyk o „telegramă de condoleanțe pentru pierderea unui soț distins și a unui ocrotitor grijuliu al chestiunilor poloneze”.

03.07. – Cernăuți: A apărut nr. 19 al anului 15 al „Gazetei Polone”, în care au fost publicate articolele: „Casa Polonă din Cernăuți”, „Mișcarea electorală”, „Inundația din Colomeea”, „Din timpul dominației țariste”.

03.07. – Cernăuți: A avut loc adunarea generală anuală a membrilor Asociației Tinerilor Meșteșugari Catolici.

03.12. – Cernăuți: Au avut loc alegerile a unui deputat în Consiliul de Stat. Candidații au fost bar. Antoni Kochanowski (primar de mulți ani al orașului Cernăuți) și dr. B. Straucher. Cercul Polonez din Bucovina a făcut apel la compatrioți să voteze pentru A. Kochanowski.

03.13. – Cernăuți: A avut loc o serată organizată de Societatea de Gimnastică „Sokół” cu o conferință susținută de dr. Eugeniusz Mitkiewicz despre igiena în gimnastică și luptele romane pentru premiu a doi membri ai Societății de Gimnastică „Sokół”.

03.<14. – Liov: Maurycy Lazarus (directorul Băncii Ipotecare din localitate), cunoscut pentru caritatea sa, cu ocazia celei de-a 30-a aniversări de serviciu, a alocat 100 de mii de florini pentru construirea unui spital în Liov cu 80 de paturi, iar dacă acest lucru nu ar fi fost suficient, era pregătit să adauge încă 20 de mii.

03<14. – Cernăuți: Din cauza agitației socialiste intruzive și teroriste, aici s-au format sau s-au transformat organizații muncitorești și antreprenoriale. S-a înființat Societatea Catholică de Prietenie, care reunea polonezi și germani, în frunte cu pr. curator Eberhardt T.J., cu președintele Ludwar (consilier al orașului) și cu vicepreședintele Mikołaj Zajączkowski. A fost reorganizată Asociația Tinerilor Meșteșugari Catolici. Pr. can. Józef Schmid a devenit președintele acesteia, iar Broczkowski adjunctul său.

03.16. – **Kraków**, Zarząd Główny TSL: Posiedzenie Zarządu Głównego TSL, na którym m.in. „Przyjęto do wiadomości sprawozdanie z nauki języka polskiego w Serecie na Bukowinie i uchwalono, na przedstawienie Koła miejscowego, przyznać gminie Tereblestie koło Seretu subwencję na rok szkolny 1897/8 w kwocie 50 złr na naukę języka polskiego”.

03.16. – **Werenczanka**: Jędrzej Donigiewicz podziękował ks. kan. Kajetanowi Kasprowiczowi, dr. Eugeniuszowi Mitkiewiczowi i dr. Kazimierzowi Piątkiewiczowi za troskliwą i skuteczną opiekę na chorym na szkarlatynę synem w Bursie Katolickiej im. abp. Issakowicza.

03.18. – **Czerniowce**: Ukazał się 22. numer 15. rocznika „Gazety Polskiej”, a w nim m.in. artykuły „Walka o własność na Bukowinie” i „Wybory na Bukowinie”.

03.20. – **Czerniowce**: Sobotnie męskie spotkanie z odczytem prezesa „Ogniska” Piotrowicza o życiu i czynach Tadeusza Kościuszki.

03.<21. – **Lwów**: Przeżywszy lat 63 zmarła Maria z Ładzińskich Kostecka, żona redaktora „Gazety Narodowej”.

03.<21. – **Seret**: Sekretarz rządu krajowego Karol Krześniowski mianowany tutejszym starostą.

03.<21. – **Stróżeniec**: Tutejszym starostą mianowany Karol Krześniowski, dotychczasowy starosta w Serecie.

03.24. – **Mihuczeny**: Witold hr. Wolański napisał do redakcji „Gazety Polskiej” o dwóch przyznanych stypendiach swojej fundacji na rok 1896/1897.

03.25. – **Czerniowce**: Ukazał się 24. numer 15. rocznika „Gazety Polskiej”, a w nim m.in. artykuły: „Emigracja włościan”, „Wynik wyborów [w Galicji]”, „Cukrownia na Bukowinie”, „Bukowina na wystawie wiedeńskiej”. Z powodu prowadzonego w bibliotece skontrum prośba wydziału TBPiCP do czytelników o zwrot książek wypożyczonych przed 1897 r. Wezwanie prenumeratorów „Gazety Polskiej” do odnowienia prenumeraty i uregulowania należności za okres miniony.

03.25. – **Czerniowce**, tutejsza filia galicyjskiego Banku Hipotecznego: Wizytacja Maurycego Lazarusa (główny dyrektor Banku), Tchórznickiego i dr. Roińskiego (członkowie rady nadzorczej).

03.25. – **Lwów**: Uroczysty obchód 30-lecia lwowskiego „Sokoła”.

03.27. – **Czerniowce**: Trzecie męskie spotkanie sokołe z bardzo dobrym odczytem Beilla o powstaniu

03.14. – **Cernăuți**, sala APAF și L: A avut loc adunarea generală a membrilor APAF și L privind contractarea unei datorii pentru construcția Casei Polone.

03.16. – **Cracovia**, Consiliul General de Conducere al SȘP: A avut loc ședința Consiliului General de Conducere al SȘP, în cadrul căreia, printre altele, „a fost luat în considerare raportul privind predarea limbii polone în Siret în Bucovina, și s-a hotărât, pe baza prezentării Cercului din localitate, să se acorde comunei Tereblecea de lângă Siret o subvenție de 50 de florini pentru anul școlar 1897/8 pentru predarea limbii polone”.

03.16. – **Vrânceni**: Jędrzej Donigiewicz a mulțumit pr. can. Kajetan Kasprowicz, dr. Eugeniusz Mitkiewicz și dr. Kazimierz Piątkiewicz pentru îngrijirea atentă și eficientă de care au dat dovadă față de fiul său, bolnav de scarlatină, la Internatul Catolic „Arh. Issakowicz”.

03.18. – **Cernăuți**: A apărut nr. 22 al anului 15 al „Gazetei Polone”, în care au fost publicate articolele: „Lupta pentru proprietate în Bucovina” și „Alegeri în Bucovina”.

03.20. – **Cernăuți**: A avut loc întâlnirea de sâmbătă a bărbatilor cu o lectură a președintelui Societății Academice Poloneze „Ognisko”, Piotrowicz, despre viața și faptele lui Tadeusz Kościuszko.

03.<21. – **Liov**: La vârsta de 63 de ani a murit Maria Kostecka, născută Ładzińska, soția redactorului „Gazety Narodowej”.

03.<21. – **Siret**: Secretarul Guvernului Național Karol Krześniowski a fost numit staroste al orașului.

03.<21. – **Storojineț**: Karol Krześniowski, fostul staroste al Siretului, a fost numit staroste la Storojineț.

03.24. – **Mihuceni**: Conte Witold Wolański a scris la redacția „Gazetei Polone” despre două burse acordate de fundația sa pentru anul 1896/1897.

03.25. – **Cernăuți**: A apărut nr. 22 al anului 15 al „Gazetei Polone”, în care au fost publicate articolele: „Emigrarea țăranilor”, „Rezultatul alegerilor [din Galiciia]”, „Fabrica de zahăr din Bucovina”, „Bucovina la expoziția de la Viena”. În urma inventarului bibliotecii, consiliul de conducere al APAF și L cerea cititorilor să returneze cărțile împrumutate înainte de anul 1897. De asemenea, s-a făcut apel la abonații „Gazetei Polone” să își reînnoiască abonamentele și să își plătească sumele datorate pentru perioada anterioară.

03.25. – **Cernăuți**, sucursala din oraș a Băncii Ipotecare din Galiciia: S-a desfășurat vizita lui Mauryce Lazarus (director general al băncii), Tchórznicki și dr. Roiński (membri ai comisiei de cenzori).

warszawskim 1794 r. i roli Kilińskiego, śpiewami i szermierką.

03.<28. – **Czerniowce**: Tutejszy lekarz dr M. Weinreh nabył obraz „Leda i łabędź” L. Koehlera.

03.<28. – **Lwów**: Wydawnictwo tutejszego „Słowa Polskiego” objął Stanisław Szczepanowski, były poseł do Rady Państwa i przemysłowiec.

03.28. – **Czerniowce**, siedziba TBPiCP: Amatorzy TBPiCP zaprezentowali dwie komedijki: „Przez wdzięczność” Lubowskiego i „Moja córeczka” Labiche’a w tłumaczeniu Walewskiego.

03.31. – **Czerniowce**, Dom Polski: W imieniu komitetu Władysław Sołtyński sporządził wykaz ofiarodawców na budowę Domu Polskiego w Czerniowcach. Dotychczas uzbierany fundusz wynosi razem 3324,86 złr.

03.31. – **Czerniowce**: Posiedzenie członków Towarzystwa Lekarzy Bukowińskich z referatem prof. dr. L. Kleinwächtera o zmarłym w Krakowie prof. dr. Leonie Halbanie. Podając tę wiadomość kronikarz „Gazety Polskiej” zwrócił uwagę, iż ostatni numer warszawskiego „Tygodnika Ilustrowanego” zawiera portret i życiorys zmarłego profesora.

Jan Bujak – Kraków

03.25. – **Liov**: A avut loc sărbătorirea festivă a celei de-a 30-a aniversări a Societății de Gimnastică „Sokól” din Liiov.

03.27. – **Cernăuți**: A avut loc a treia întâlnire a șoimilor bărbați cu o lectură foarte bună a lui Beill despre insurecția de la Varșovia din 1794 și rolul lui Kiliński, cu cântece și scrimă.

03.<28. – **Cernăuți**: Medicul din localitate, dr. M. Weinreh a achiziționat tabloul „Leda și lebăda” al lui L. Koehler.

03.<28. – **Liov**: Editura publicației locale „Słowo Polskie” a fost preluată de Stanisław Szczepanowski, un fost deputat al Consiliului de Stat și industriaș.

03.28. – **Cernăuți**, sediul APAF și L: Amatorii APAF și L au prezentat două comedii: „Prin recunoștință” de Lubowski și „Fiica mea” de Labiche, în traducerea lui Walewski.

03.31. – **Cernăuți**, Casa Polonă: În numele comitetului, Władysław Sołtyński a întocmit o listă de donatori pentru construcția Casei Polone din Cernăuți. Fondul strâns până în prezent se ridică la 3324,86 florini.

03.31. – **Cernăuți**: A avut loc ședința membrilor Societății Medicilor din Bucovina cu un referat a prof. dr. L. Kleinwächter despre prof. dr. Leon Halban, decedat la Cracovia. Relatând această știre, cronicarul de la „Gazeta Polonă” a remarcat faptul că ultimul număr al publicației „Tygodnik Ilustrowany” din Varșovia conținea un portret și o biografie a profesorului decedat.

Trad. Ștefania Carmen Zielonka

KALENDARIUM ROCZNIC 2024 CALENDARUL ANIVERSĂRILOR

KWIECIEŃ

2 IV – 55. rocznica śmierci **Zenona Klemensiewicza** (1891-1961), językoznawcy;

3 IV – 175. rocznica śmierci **Juliusza Słowackiego** (1809-1949), dramaturga, poety epoki romantyzmu;

4 IV – 115. rocznica urodzin **Stanisława Skury** (1909-1981), metaloplastyka, malarza, rzeźbiarza;

6 IV – 110. rocznica śmierci **Józefa Chelmońskiego** (1914-1849), malarza;

10 IV – 125. rocznica urodzin **Ewy Szelburg-Zarembiny** (1899-1986), autorki książek dla dzieci i młodzieży;

11 IV – 75. rocznica urodzin **Stefana Chwina** (1949), prozaika, eseisty, historyka literatury;

APRILIE

2 IV – 55 de ani de la moartea lui **Zenon Klemensiewicz** (1891-1961), lingvist;

3 IV – 175 de ani de la moartea lui **Juliusz Słowacki** (1809-1949), dramaturg, poet al epocii romantismului;

4 IV – 115 ani de la nașterea lui **Stanisław Skura** (1909-1981), artist plastic în metal, pictor, sculptor;

6 IV – 110 ani de la moartea lui **Józef Chelmoński** (1914-1849), pictor;

10 IV – 125 de ani de la nașterea **Ewei Szelburg-Zarembina** (1899-1986), autoare de cărți pentru copii și tineri;

11 IV – 75 de ani de la nașterea lui **Stefan Chwin** (1949), prozator, eseist, istoric al literaturii;

13 IV – 45. rocznica śmierci **Mariana Żaluckiego** (1920-1979), poety, satyryka;
15 IV – 95. rocznica urodzin **Macieja Kuczyńskiego** (1929-2019), prozaika, inżyniera, architekta, speleologa, taternika i alpinisty;
16 IV – 90. rocznica urodzin **Haliny Snopkiewicz** (1934-1980), powieściopisarki;
19 IV – 75. rocznica urodzin **Antoniego Libery** (1949), prozaika, tłumacza;
21 IV – 30. rocznica śmierci **Bogdana Wojdowskiego** (1930-1994), prozaika, krytyka literackiego i teatralnego;
22 IV – 70. rocznica śmierci **Juliana Rummela** (1878-1954), inżyniera, pioniera polskiej myśli morskiej, propagatora budowy portu gdyńskiego;
23 IV – 55. rocznica śmierci **Krzysztofa Komedy** (1931-1969), pianisty, kompozytora;
24 IV – 240. rocznica śmierci **Franciszka Bohomolca** (1720-1784), komediopisarza, poety, publicysty, tłumacza i wydawcy; 10. rocznica śmierci **Tadeusza Różewicza** (1921-2014), dramaturga, poety, prozaika;
25 IV – 15. rocznica śmierci **Jadwigi Żylińskiej** (1910-2009), pisarki, eseistki;
27 IV – 35. rocznica śmierci **Leopolda Buczkowskiego** (1905-1989), prozaika, malarza, grafika i rzeźbiarza;
28 IV – 105. rocznica urodzin **Leszka Proroka** (1919-1984), prozaika, eseisty i dramaturga;
29 IV – 40. rocznica śmierci **Karola Estreichera** (1906-1984), historyka sztuki i bibliografa;
30 IV – 95. rocznica urodzin **Zygmunta Kubiaka** (1929-2004), historyka literatury, krytyka literackiego, tłumacza i eseisty.

13 IV – 45 de ani de la moartea lui **Marian Żalucki** (1920-1979), poet, satiric;
15 IV – 95 de ani de la nașterea lui **Maciej Kuczyński** (1929-2019), prozator, inginer, arhitect, speolog, alpinist, printre altele și în munții Tatra;
16 IV – 90 de ani de la nașterea **Halinei Snopkiewicz** (1934-1980), romancier;
19 IV – 75 de ani de la nașterea lui **Antoni Libera** (1949), prozator, traducător;
21 IV – 30 de ani de la moartea lui **Bogdan Wojdowski** (1930-1994), prozator, critic literar și de teatru;
22 IV – 70 de ani de la moartea lui **Julian Rummel** (1878-1954), inginer, pionier al concepției maritime poloneze, promotor al construirii portului din Gdynia;
23 IV – 55 de ani de la moartea lui **Krzysztof Komeda** (1931-1969), pianist, compozitor;
24 IV – 240 de ani de la moartea lui **Franciszek Bohomolec** (1720-1784), scriitor de comedie, poet, publicist, traducător și editor; 10 ani de la moartea lui **Tadeusz Różewicz** (1921-2014), dramaturg, poet, prozator;
25 IV – 15 ani de la moartea **Jadwigai Żylińska** (1910-2009), scriitoare, eseistă;
27 IV – 35 de ani de la moartea lui **Leopold Buczkowski** (1905-1989), prozator, pictor, grafician și sculptor;
28 IV – 105 ani de la nașterea lui **Leszek Prorok** (1919-1984), prozator, eseist și dramaturg;
29 IV – 40 de ani de la moartea lui **Karol Estreicher** (1906-1984), istoric de artă și bibliograf;
30 IV – 95 de ani de la nașterea lui **Zygmunt Kubiak** (1929-2004), istoric literar, critic literar, traducător și eseist.

Revista „Polonus” este editată din fonduri de la bugetul de stat prin Secretariatul General al Guvernului – Departamentul pentru Relații Interetnice.

Pismo Związku Polaków w Rumunii | Revista Uniunii Polonezilor din România

POLONUS

ISSN 1223-4192

Str. Ion Vodă Viteazul nr 5

720034 Suceava

Tel./fax: +40 230 520355

redactia_polonus@yahoo.com

www.dompolski.ro

DTP | Druk | Tipar

Redactor năczelny

Redactor-șef

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Kolektyw redakcyjny

Colectivul de redacție

Barbara Breabăn

Iuliana Agneșca Dascălu

Ștefania Carmen Zielonka

